BONDIA® ARUBA

Diasabra 10 di Augustus 2024 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

PROBLEMA DEN SISTEMA DI AIRCO A PONE AEROPUERTO INTERNACIONAL REINA BEATRIX PLAT

Pagina 2

- **Segun Fundacion SIKI, mester cambia panorama di Aruba pa drecha e situacion critico di e pais** Pagina 3
- **Turista malcontento ta trece dilanti situacion di supuesto gañamento riba menu di restaurantnan** Pagina 2
- **Crisis Management Office (CMO) a reuni cu prome minister riba e tema di frontera cu Venezuela** Pagina 6

Maneho di regulacion y reduccion di ATV-UTV

Pagina 4

SER: Minister Silvania a otorga excepcion di impuesto sin autorisacion valido

Pagina 8

Colombia: Gustavo Petro a acusa lider di Estado Mayor Central di plania su asesinato

Pagina 10

Turista malcontento ta trece dilanti situacion di supuesto gañamento riba menu di restaurantnan

A traves di un pagina di Facebook "Aruba Foodies" un turista a expresa su preocupacion y malcontento pa loke ta trata un situacion camindaalgun restaurant of na e isla ta bisa riba nan menu cu nan ta sirbi e pisca 'grouper , pero en realidad nan ta sirbi tilapia of panagasius.

"Esaki ta berdaderamente perturbador. Mi no tabatin idea cu henter e isla di Aruba tabata gaña y bisa cu nan ta sirbi grouper, siendo cu en realidad nan ta sirbi tilapia of panagasius. E grupo aki tin 52 mil miembro cu tin un pagina dedica solamente na cuminda y den mi opinion algo mester wordo haci," e turista a indica den su publicacion.

El a sigui bisa: "Mi stima Aruba y mi stima e restaurantnan pero di berdad mi ta sinti cu e Gobierno di Aruba mester wordo poni na altura y nan mester duna un splicacion. E isla ta depende di turismo of full e economia ta colapsa."

E usuario ta remarca cu turistanan mester "realisa e poder cu e grupo tin" y haci algo pa e restaurantnan stop di gaña e turistanan tocante kico nan ta sirbi.

Por ultimo el a indica cu e ta bay haci di su parti pa tuma contacto cu algun persona di gobierno. "Algun persona cu tin algun contacto eynan por fabor lagami sa, of tuma contacto cu nan bo mes. Algo asina por manda e isla bancarota, y ban ta honesto niun di nos kier pa esey pasa," el a finalisa.

Bon dia Aruba a tuma contacto cu Tisa Lasorte, presidente di AHATA, pa puntra si e organisacion ta na altura di e situacion aki.

"AHATA su posicion ta cu den un restaurant e menu mester refleha realidad. Honestidad y calidad ta sembra confiansa di parti di cliente," Lasorte a indica den su contesta.

Paseo Herencia ta anuncia e prome studiante atleta di e programa "Gift of Education & Sports USA Edition"

Paseo Herencia ta anuncia Zaïr Croes como e prome studiante atleta di "Gift of Education & Sports USA Edition." Esaki ta un iniciativa nobo cu ta combina e gran compromiso di Paseo Herencia pa yuda nos hobennan cu nan educacion y deporte.

Durante mas cu 9 aña, Paseo Herencia ta yudando e comunidad di Aruba dor di su programa "Gift of Education,". Aña pasa, Paseo a expande su esfuerso pa yuda comunidad introduciendo "Gift of Sport," un programa cu ta apoya atletanan hoben cu gastonan di participacion den competencianan international.

E aña aki, inspira pa HENA Expo di EducationUSA, Paseo Herencia a lansa un beka "Gift of Education & Sports USA Edition." Esaki ta specificamente pa apoya un studiante-atleta pa cubri gastonan di educacion, pa duna nan e oportunidad pa sigui desaroya den tanto nan estudio como den nan deporte na Merca.
E proceso di admission pa e programa aki a rekeri cu candidato tin cu entrega un carta di motivacion, un CV completo deportivo y academico, y nan carta di admission di college. Commision a evalua tur aplicacion riba e logronan den tanto educacion como deporte, cu un rekisito cu nan mester ta parti di e team deportivo di nan college.

Despues di un evaluation extenso, Paseo Herencia a selecciona Zaïr Croes como e prome studiante-atleta pa ricibi e beka aki. Zair un triatleta masha motiva a sobresali cu su CV deportivo, GPA academico y tambe su carta di motivacion. Zaïr lo bishita Emmanuel University (EU) na Georgia, Atlanta y lo ta parti di e triathlon team di The Lions.

Paseo Herencia ta desea Zaïr Croes tur clase di exito cu su estudio y deporte, y ta spera di sigui inspira mas hoben pa continua nan estudio y deporte.

Problema den sistema di airco a pone Aeropuerto Internacional Reina Beatrix plat

Ayera mainta Aeropuerto Internacional Reina Beatrix su operacion a wordo afecta seriamente na momento cu a encontra problema cu e sistema di airco. A traves di nan pagina di Facebook nan a anuncia cu debi na problemanan tecnico imprevisto cu nan sistema di airco, nan mester stop temporalmente tur procesamento di pasaheronan.

"Pa motibo di seguridad y comodidad, nos ta pidi tur pasahero cu ainda no a yega airport pa nan abstene di bin airport na e momentonan aki. Nos ta monitor e situacion di cerca y nos lo proporciona actualisacionnan asina cu tin mas informacion disponibel," e publicacion a sigui indica.

E prome actualisacion a yega pa 10:40 di mainta cu a indica cu airport lo ta cera pa aproximadamente tres ora pa motibo di e problema tecnico cu nan sistema di airco. E clausura aki a afecta tur vuelo, esunnan saliendo di Aruba como esunnan yegando Aruba tambe.

Pa 1:05 di atardi e di dos actualisacion riba nan pagina di Facebook a indica cu e problema tecnico ta persisti pa otro seis ora y cu e aeropuerto lo ta cera te cu 7:30 di anochi.

E di tres actualisacion a yega 2:15 di atardi den cual e aeropuerto a splica cu un ruptura den e tuberia di e enfriador principal ta loke a causa e problema grandi aki. E tempo stipula cu a indica cu lo dura pa soluciona e problema tabata di cinco pa shete ora.

Esaki a causa un ola di reaccion di parti di turistanan cu a expresa nan frustracion y disgusto. Hopi tabata puntra kico ta bay haci pa loke ta trata nan acomodacionnan den e caso di vuelonan cancela of pakico mester stop tur operacion di e aeropuerto pa esaki.

Hopi ta haya e inconveniente aki inaceptabel y ta cuestiona pakico no tin un plan di emergencia na luga pa ora cu casonan asina sucede.

E ultimo actualisacion cu e aeropuerto a publica ariba nan pagina di Facebook a indica cu e aeropuerto lo keda cera te cu awe 7or di mainta. Durante conferencia di prensa ayera atardi nan a indica cu e aeropuerto lo asumi e costonan di alohamento y di e reservacionnan nobo di vuelonan di e pasaheronan a traves di cada aerolinea. Tambe a provee mas detaye tocante e decision pa cera e aeropuerto.

Segun e voceronan, e aeropuerto a dicidi pa cera su porta pa resto di dia debi principalmente na e falta di suficiente acomodacion y seguridad pa pasaheronan. A enfatisa cu e entrada di mas pasahero for di afo lo pone demasiado presion riba hotelnan y airbnb, cual ya caba mester a traha luga pa alrededor di 4,000 acomodadornan inespera cu a keda pega na Aruba.

Tambe a duna splicacion di e

fayo tecnico cu a causa e interupcion grandi den operacion. Manera a menciona, e tuberia di e enfriador principal boa tera a kibra, cual a causa calentamento den e terminals y e sistema di BMS (building managing system) di e aeropuerto a cuminsa presenta erornan. Como resultado, esaki a presenta un problema pa seguridad di pasaheronan, como cu e vloernan por bira muha debi na condensacion.

E aeropuerto a enfatisa cu debi na e strobacion, solamente ocho pa nuebe vuelo so a bula, lagando atras e aproximadamente 30 vuelo restante. Como resultado, awe aeropuerto lo ta mas druk ainda, acomodando e 4,000 pasahero cu a perde nan vuelo, ademas di aproximadamente 5,000 mas cu a plania pa bula awe.

Esaki no ta prome biaha e aña aki cu e aeropuerto ta encontra e tipo di problema aki. Den luna di januari caba tabatin un problema similar locual a afecta e operacionnan di e aeropuerto drasticamente.

Segun Fundacion SIKI, mester cambia panorama di Aruba pa drecha e situacion critico di e pais

Ayera mainta Fundacion SIKI Aruba a tene un conferencia di prensa pa anuncia e curso "Con pa goberna un pais". Jayburtt Dijkhoff, presidente di e fundacion a elabora ariba kico e curso ta encera y kico ta e meta pinricpal cu kier logra cu esaki.

Dijkhoff a splica cu e curso aki ta e prome curso cu ta completamente independiente, no partidista, basa riba ciencia tocante kico ta e sistema poltico, democratico y pa e estado di derecho cu tin na Aruba.

"E ta algo cu fundacion SIKI kier lansa pa cambia e panorama di Aruba mirando cu nos ta yegando un punto hopi critico pa e situacion di nos pais," el a indica.

Representante di Sindicato TOPA tabata presente pa demostra nan sosten pa e curso aki.Dijkhoff a menciona cu e fundacion a invita varios stakeholder den diferente sector, entre otro politico, economia, educacion, sindicato, pero un organisacion so a responde y demostra su apoyo abiertamente.

Durante e conferencia di prensa Fundacion SIKI y Sindicato TOPA firma un Momerandum of Understanding (MoU) den cual ta indica cu sindicato TOPA ta sostene e curso y e meta di esaki.

Dijkhoff a splica cu un di e motibonan principal di e curso aki ta cu e investigacion cu Fundacion SIKI a haci ta indica cu tin un cultura di miedo y un cultura di desconfiansa na Aruba.

E cultura dimiedo aki, el a indica, ta riba henter e liña di tur organisacion, tur persona, tur famia, na Aruba. E cultura di miedo aki kiermen cu personanan no ta papia zomaar den publico tocante su opinionnan y no tin e confiansa pa vocifera of expresa e preocupacionnan cu ta biba den pueblo, sin considera prome con e ta bay expresa esakipa no tin ningun represaria

Di otro banda, el a sigui splica, tambe tin un cultura di desconfiansa. Esey kiermen desconfiansa di pueblo pa gobierno, cual el a señala hopi biaha ta refleha tambe den e comportacion di voto, comportacion tambe den e sentido cu ta busca ministernan pa ayudo.

El a resalta cu gobierno mester tin procesonan transparente na luga cu e ciudadano por bay na un departamento y sa kico e por spera, kico ta su derechonan, den ki tempo e por haya un contesta y no depende mas di e asina yama "nepotismo".

Dijkhoff a remarca cu den gobierno mes tambe por wak den e ultimo 40 aña cu tabatin, y tin ainda, un desconfiansa tambe entre e partidonan politico, pero tambe entre epropio ministernan den tur gabinete.

"Berdad nos tin un gobierno, pero manera e dicho ta bisa "juntos pero no revueltos", hunto pero no uni. Hunto como gobierno, un palabra, pero hopi biaha esey ta haci cu cada ministerio ta un isla riba su mes. Esey tin como consecuencia no tin un maneho integro y hopi biaha e vision ta keda cada cuater aña, esey ta desastroso pa nos pais den e casi cuater decada cu a pasa," el a subraya.

El a indica cuinvestigacion cu e fundacion a haci ta mustra esey tambe, cu Aruba a yega na un punto cumester cambia e manera di pensa y e manera di traha.

Esaki ta importante pa pueblo di Aruba, el a resalta, ta pa motibo di tres punto. E prome, segun el a splica, ta cu autonomia di Aruba ta na peliger. El a señala cu investigacion aki ta demostra cu Aruba "ta basicamente bou di un curatela cu yama Landspakket."

El a destaca cu e curatela ey no a cay for di shelo pasobra si pais Aruba lo a traha den un manera uni y integro manera cu e principionan di democracia y estado di derecho ta bisa, Aruba lo tabatin reserva suficiente pa por enfrenta un crisis.

Pero, el a señala, rapport tras di rapport ta mustra cu no ta di awo Gobierno di Aruba mester haci algo pasobra economia ta debil y vulnerabel, y tin hopi cos cu por wordo haci, pero e sistema di politica a haci cu na dado momento e sistema a bay for di balansa. "Si sigui asina e autonomia ta bay keda perde su forsa y no ta descarta, cu un dado momento lo termina mescos cu BES, pero bou otro nomber. E contenido di nos autonomia ta bay keda bay atras," el a agrega.

E di dos punto cu Dijkhoff a referi na dje ta cu e situacion financiero di Aruba ta "sumamente precario", el a resalta. El a menciona cu tin varios rapport tabisa esey y den e investigacion e fundacion a haci uso di rapportnan manera di ARA, Raad van Advies y veredictonan di hues unda ta sentencia ex ministernan pa soborno y mal uso di poder.

El a destaca cu e ta punto den cual e parti financiero ta refleha e problema y fayonan den e sistema, fayonan grandi integral cu mester traha riba dje.

Dijkhoff a referi na e rapport di ARA den cual nan ta bisa cu ningun gabinete noa logra yega na solucionnan structural y no a tuma medidanan necesario. El a menciona cu e rapport ta bisa tambe cu no tin control riba e situacion financiero y cu mester bin un cambio completo den e maneho di e pais.

Por ultimo, el a splica cu e curso aki ta importante pa cada ciudadano siña con por cambia e situacion aki pa por tin un sociedad berdaderamente husto.

El a sigui splica cu den investigacion tambe ta mustra cu Aruba a copia na aña 1986, cu e Status Aparte, varios punto di e Constitucion di Hulanda pa tin su propio Constitucion y propio economia. Algun di nan tabata e puntonan pa tin un parlamento di 21 persona cu ta representa e pais, pa tin un gabinete di ministernan cu ta traha pa sirbi pueblo y tambe tin derechonan humano ankra den e Constitucion.

Segun Dijkhoff, niun di tres noa funciona. El a remarca cu pa loke ta parlamento, rapport tras di rapport ta bisa e ta un"stempel parlament", unda ciudadanonan ta vota supuestamente pa parlamento, pero den practica ta vota pa eministernan.

"Nan ta schuif door bay den gobierno y esnan cu no tin voto democratico ta schuif bay representa pueblo. Esaki ta crea un nepotismo structural caminda no ta vota na interes general na prome luga, pero mas bien ta vota pa interesnan di un idealogia," el a indica.

Esey, el a resalta,a hiba na varios consecuencia negaivo. El a menciona cu e ministernan mes hopi biaha no ta mantene nan mes na tur regla y hopi biaha no tin conocemento di e Estado di derecho manera mester ta y no ta traha hunto tampoco manera un gobierno pa e interes di pueblo.

Por ultimo, el a indica cu pa loke ta e derechonan humano, te ainda no a saca ningun rapport pa Aruba den su totalidad. El a subraya cu si lo mester saca un rapport di esaki, e lo ta un "dikke onvoldoende".

El a señala cu na Arubatin violacion di varios derecho humano y esey ta haci cu Aruba no ta bay den un direccion caminda tin igualdad, caminda mester lucha contra discriminacion y trata di yega na un sociedad husto y inclusivo pa tur hende.

"Tur cos ta cuminsa cu educacion. Educacion ta haci cu nos por realisa e embergadura di e problema y tambe cu nos por cuminsa traha pa un cambio pa un miho Aruba. Un Aruba mas briyante. No tur cos a bay malo den pasado, pero si tur cos por bay miho awo y pa e siguiente generacion," el a enfatisa.

Minister Ursell Arends:

Maneho di regulacion y reduccion di ATV-UTV

Gobierno di Aruba lo introduci un maneho nobo pa regula y reduci e permisonan di Utility Task Vehicles (UTV) y All-terrain vehicles (ATV). E maneho tin como meta pa mitiga e impacto desastroso pa nos naturalesa, e molester na habitantanen y e siguridad di e usuarionan y Aruba su bishitantenan.

Ya pa varios aña ta purbando di yega na un miho balans entre turismo aventurero y proteccion di naturalesa. E uso di UTV y ATV a trece un aumento di accident cu daño fisico y material, daño na nos naturalesa (flora, fauna y propiedadnan geo-morfologico), disturbio pa ciudadanonan (zonido y stof) y obstaculisacion di e fluho di trafico.

Gobierno di Aruba a instala un comision multidisciplinario y un taskforce pa controla cumplimento di ley y reglamento relaciona cu vehiculonan di motor cu ta ser usa pa huur. A reduci caravana na solamente 10 vehiculo, pero esaki no ta suficiente.

Ministerio di Naturalesa y Transporte ta hiba un maneho di regula y reduci e permisonan pa opera e vehiculonan UTV y ATV den transporte publico. A base di consehonan ricibi di Directie Natuur en Milieu y Departamento di Transporte Publico, den cooperacion cu e instancianan cu a forma parti di e comision di conseho, lo introduci diferente cambio, entre nan rutanan alternativo pa UTV y ATV den transporte publico, pa minimalisa e disturbio den nos naturalesa.

E regulacion nobo lo resalta e compromiso di Gobierno di Aruba pa balansa turismo cu proteccion di naturalesa. Conservando y protehando nos areanan natural di vehiculonan di motor ta duna balor na nos ecosistema y economia.

Destruccion causa pa UTV y ATV

Den pasado, ciudadanonan y organisacionnan ambientalista regularmente a pidi atencion pa e destruccion y molester causa pa e tipo di vehiculonan aki. Entre otro, NGO Aruba Birdlife Conservation (ABC) Foundation regularmente ta trece dilanti nan preocupacionnan pa proteccion di medio ambiente, como tambe casonan unda naturalesa y animalnan ta sali perhudica. Luna pasa, e fundacion a indica cu den luna di juni, shoconan a encontra diferente dificultad. Tres a muri di veneno, un a muri durante mantenemento di caya y dos a ser golpia pa vehiculo. E NGO ta remarca cu esaki ta solamente e casonan cu nan ta na altura di dje y cu pues e cifra di mortalidad ta probablemente mas halto pasobra no tur caso ta ser comparti cu nan.

E tema di uso di vehiculonan di ATV y UTV ta uno cu keda un punto di atencion den comunidad, specialmente pa activista- y fundacionnan manera ABC cu ta lucha na bienestar naturalesa di Aruba. Den luna di april ultimo mes e conocido activista Greg Peterson a publica cu otro tipo di parha na Aruba, e Patrishi, a disparce di un area hopi frecuenta pa e parha pa motibo di e actividad turistico di UTV y ATV.

E activista, como diferente otro instancia, a remarca na varios ocasion cu pa motibo di e actividad di UTV y ATV, cu ta baha for di caminda, ta haci un impacto serio riba naturalesa di Aruba y ta importante pa regula esaki hopi antes cu e causa mas daño na Aruba su flora y fauna.

Na luna di maart, mediante un video publica ariba su pagina di Facebook, Sr. Greg Peterson a mustra con e guianan turistico ta mustra e turistanan con pa haci "spinning" cu vehiculonan ATV. Mientras cu e turistanan tambe ta purba haci esaki na e mesun sitio y despues e actividad ta bolbe ripiti cu e siguiente grupo di turista na e mesun localidad.

Peterson ta remarca cu antes tabatin 13 nido di shoco riba e tereno aki y aworaki no tin niun.
El a indica cu antes tabatin hopi Patrishi tambe riba e tereno aki, aworaki tampoco no tin niun. Tur esaki debi na e destruccion cu e vehiculonan aki ta causa. El a remarca cu e stof di e "spinning" cu e turistanan ta haci no ta bay solamente riba e casnan bunita na Tierra del Sol y cercania, pero tambe e ta bay den e awanan di costa den e area ey.

Y na augustus di aña pasa, e grupo di Facebook Stop UTV Tours Aruba a comparti un suceso lamentable involucrando un vehiculo UTV. E caso aki, a publica un potret di un coneu cu a perde su bida pa motibo di un di e vehiculonan aki.

"Trinta aña pasa, e coneu (cottontail) tabata bula rond den mi cura. E ultimo cinco individuo cu mi a mira tabata exactamente manera esun aki ayera: den panico completo trapa pa un grupo di UTV," un usuario a post riba e pagina di Facebook. "E actividad ridiculamente destructivo di off-road aki ta causando un reduccion skerpi den especienan di flor y fauna, sin menciona e accidente, perdida di man y pia, y e consecuencianan financiero pa AZV."

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

Aruba tambe tin…

Su 'baca sagrado'…

Den e turbulencia causa pa e conflicto cu chauffeurnan di taxi tin cu ministro di transporte publico tin un cos cu a resalta mas: e preocupacion di mayoria di interesado pa posible daño na turismo. Naturalmente practicamente tur hende lo ta di acuerdo cu e advertencia duna di varios banda, al final de cuentas ta di esey practicamente tur ta come, pero no mester exagera tampoco. No cu nos ta di acuerdo cu e taxistanan, nada menos cu esey, pero si di berdad tur hende ta asina preocupa cu desaroyo sano di turismo, pakico tin asina poco animo pa haci algo na e menazanan a largo plazo pa turismo, cu ta hopi mas grave cu un incidental accion di protesta? Y, pakico ora hende protesta tocante e menazanan real aki, argumentando cu demasiado hotel y otro acomodacion a lo largo ta mata e 'webo di oro' di cual hopi ta papia, ta exigi cu mester actua cu man duro contra esnan cu ta trece dilanti loke cada persona cu algun sentido comun mester por comprende? Kico ta e problema, nos gobernantenan y otro persona di peso den economia simplemente no kier scucha loke cualkier persona ta comprende?

Loke ta pasando aki, segun nos opinion, ta cu ya turismo a bira nos baca sagrado, unda ta trata mas tanto posible pa silencia tur voz cu posiblemente ta bay en contra di e interes percibi di e baca sagrado. E exageracion ta den e sugerencia cu cualkier accion ta atenta contra interes di turismo. Asina ningun grupo lo por organiza un protesta pasobra esey ta atenta contra interes di economia, por lo tanto contra interes di turismo, y esey lo keda asina pa hopi aña.

E problema no ta solamente den cierto exageracion di e efecto di protesta riba turismo, sino tambe den e hecho cu ta ignora, conscientemente of no, e efecto di comentario negativo for di turismo mes, cu ta señala cierto cambionan negativo den e caracter di nos turismo. Nos ta referi aki na e creciente cantidad di referencia negativo di bishitante riba medio social cu ta duna opinion critico encuanto e caracter di deterioro cu nos turismo ta mustrando mas y mas. E comentarionan ey ta disponible pa miles di persona rond mundo lesa y segun nos ta haci mas impresion cu e noticia cu un grupo di ciudadano local a protesta contra algo cu nan gobierno no lo a haci bon. Tur e turistanan ey ta biba den un pais real unda e mesun incidentenan aki ta forma parti di bida real. Ta hopi mas grave ora un turista, despues di su bishita pa conoce nos isla, ta yega na e conclusion cu e no tin nada mas di busca aki den un siguiente bishita pasobra e lugar ta demasiado yen di turista, cu un naturaleza deteriora, centronan di ciudad den decadencia y prijs cu como unico tin un berdadero nivel di 'cinco strea'…

A pesar di e desaroyo negativo aki, cu ta birando mas visible cada dia, maneho gubernamental ta keda domina pa obedece ciegamente na loke adoracion di e baca sagrado ta exigi. Ta pesey cu ciudadano preocupa cu desaroyo exagera na Sero Colorado ta ser describi como hende cu ta contra progreso, ta pesey tur hende mester keda keto ora ta 'bende' e ultimo beachnan manera Baby Beach y Rogers Beach pa supuesto progresote hasta Santana di Cacho unda no por tin beach adecua mes, pa acomoda turista.

Naturalmente nos ta prepara pa e reaccion logico cu ta bisa: "Pero esaki ta lo unico cu nos tin, nos mester cuid'e…" Completamente di acuerdo, pero esey ta loke nos mester a haci di comienzo caba. A haci uso di e promesa ilusorio di desaroya sector economico alternativo, a sabiendas cu esey no tabata bay logra, pa despues habri porta hancho pa cualkier desaroyo den turismo, pa exagera cu e por tabata, pasobra 'por lo pronto no tin nada otro'…

Sin embargo, no ta pasobra turismo ta nos unico pilar economico, esey ta implica cu no por haci un distincion entre crecemento sano y crecemento absurdo cu ta hiba nos exactamente den e direccion robez. Y e gritonan pa demostra algun sensatez den e asunto aki no ta di e temponan aki so, unda nos politiconan a 'descubri' e lema di desaroyo sostenible cu tabata existi pa hopi tempo caba, ta nan no tabata sa. Pa varios decada e advertencianan contra exageracion den desaroyo economico a topa cu un muraya di negligencia di gobernacion y di e sector mes, cu awor lo ripara cu e competencia cu lo manca henter e industria, t'ey caba… Awor ta bin e 'rush' pa contrata personal di calidad, cu e agravante cu asina mes centenares, talvez miles di cupo di trabao ta keda habri o mester scoge pa emplea hende leu bao di e nivel profesional necesario. E presion laboral aki lo percura temporalmente pa aumento den nivel di salario, cu na su turno lo causa un alza den nivel di prijs, pasobra cada empresario lo busca compensacion pa nan payroll aumentando prijs cu nan ta pidi pa nan producto o servicio. Esaki ta crea atrobe un buraco mas den e cartera di esunnan cu empleo menos bon paga, habriendo mas ainda e brecha entre esnan acomoda y e mayoria cu na fin di nan placa semper ta resta un pida luna…

Nos ta na 10 luna di eleccion y no ta scucha o lesa cu nos politiconan ta consciente di e berdadero problemanan di e pais, cu no ta un accion di taxista, ademas no hustifica.

Crisis Management Office (CMO) a reuni cu prome minister riba e tema di frontera cu Venezuela

Diahuebs mainta Prome Minister Evelyn Wever-Croes a reuni cu hefe di Crisis Management Office (CMO), señor Rino Hermans, pa ricibi un update riba e tema di e frontera cu Venezuela.

Durante e reunion Prome Minister hunto cu señor Hermans a delibera extensamente riba e tema di e frontera cu Venezuela. E situacion na Venezuela ta un situacion cu tin e preocupacion y atencion di Gobierno di Aruba y Gobierno constantemente ta monitorea e desaroyonan na e pais bisiña.

Crisis Management Office (CMO) ta esun cu ta guia e trabaonan den pa yega na un conseho na Gobierno tocante e situacion di e frontera cu Venezuela. Nan ta conseha Gobierno si ta habri of ki ora ta momento pa habri e frontera. Durante e reunion, señor Hermans a duna Prome Minister un update di e trabaonan cu a wordo haci te awor den diferente departamento.
Desde 2019 riba peticion di Gobierno di Aruba, Hulanda a duna asistencia financiero na Aruba pa e situacion di e frontera cu Venezuela. Aruba a haya mas di 11 miyon florin den cuadro di e asistencia y di e presupuesto cu Hulanda a pone disponibel den nan voorjaarsnota di aña 2019. Cu e asistencia aki Aruba por fortifica su frontera y haci e procesonan mas sigur. Segun un comunicado di gobierno, lo percura pa no tin ´loopholes´ mas y evita cu gruponan grandi di persona ta drenta y keda Aruba sin conocemento di autoridad manera e situacion tawata prome cu aña 2019.

Prome Minister ta expresa di ta orguyoso di mira kico tur a haci y ta haciendo a traves di e fondonan cu a haya di Hulanda. Awendia por bisa cu hopi seguridad y orguyo cu e sistema di control na frontera ta hopi mas sigur. Aruba ta miho prepara pa cualkier eventualidad cu por tin y asina evita e situacion den pasado.

"E situacion na Venezuela ta keda uno tenso. Gobierno lo haya un conseho final di e comision riba e tema di frontera y lo trat´e den Conseho di Minister. E frontera cu Venezuela ta cera te cu 24 di augustus proximo, cual tawata un decision ya tuma desde 3 luna pasa. Despues di e decision den Conseho di Minister lo bay Parlamento pa asina informa Parlamento riba e situacion y contesta preguntanan cu por tin y lo informa comunidad di Aruba kico lo pasa cu e frontera di Aruba y Venezuela despues di 24 di augustus", Prome Minister a duna di conoce.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Cuanto diferente uso e palabra 'over' tin...?

Den e edicion aki di nos column semanal tocante nos idioma nacional Papiamento nos ta dedica atencion na cierto desaroyo den uso di nos idioma, cu ta relaciona cu e epocanan cu por distingui den e contacto cu e otro idiomanan importante pa nos.

Nos ta referi por ehemplo na un palabra manera 'over', tuma mas tanto di Hulandes, pero tambe di Ingles, cu cerca nos ta cumpli cu varios funcion. Pa cuminza ta bon pa conta cu un tempo no tabata tende e palabra aki tanto den e comunicacion y conversacion diario. Esey tabata debi na e epoca ey, di añanan sesenta di siglo pasa y anterior na esey. E tempo ey tabata mas usual e aplicacion di termino adopta di Spaño. Den e añanan despues e comunicacion cu Hulanda a intensifica, a traves di mas hende cu tabata bay studia aya y sigur despues di e exodo grandi pa Hulanda di un parti sustancial di poblacion di Aruba den añanan 80 y despues. Den e intercambio mas intensivo ey, pa falta di conoce e forma usual te na e momento ey, a cuminza usa mas y mas palabranan manera 'over'. Unda asina a cuminza usa nan?

Por ehemplo, mientras anteriormente den un pregunta lo a usa e forma adopta di Spaño: "Di kico boso ta papiando?" (De qué están hablando?); esaki a bira: "Over di kico boso ta papiando?" Ta completamente corecto pa señala aki cu e adicion di 'over' aki no ta necesario, pero simplemente hende a cuminza papia asina, tanto cu el a bira asina acepta cu nos no ta ni consciente cu e uso en realidad ta excesivo, e no ta añadi nada esencial na e forma original.

'Over' tin mas aplicacion cu esun trata anteriormente. E ta aparece tambe den forma di un adverbio (bijwoord) cu ta indica lugar, ubicacion. Ehemplo: "E auto a pasa over di e otro bay cay den cunuco na otro banda di caminda." Aki tambe tabata existi un forma mas antiguo: "E auto a pasa riba e otro bay cay..." Aki nos mester bisa si cu nos no ta asina sigur cu e 'over' aki ta di origen Hulandes, o di Hulandes so. Ingles tambe conoce e uso den e sentido aki y e encuentro bastante intensivo cu Ingles ta bay back como un siglo caba. Den e caso particular trata aki, e auto cu a pasa 'over' por ta coresponde cu e intercambio ey. Sin embargo, tin otro caso unda nos ta sigur cu e 'over' ta di origen Hulandes. Esey ta den por ehemplo: "Mi kier a papia cu bo 'over' di e asunto aki." Den idioma Ingles bo lo a bisa: "I wanted to talk to you about this matter." Ta mas probable cu e 'over' ta bin di: "Ik wilde met jou over deze zaak praten." Atencion: te awe ainda e forma mas antiguo ta parti di nos idioma y ta perfectamente usable: "Mi kier a papia cu bo tocante e asunto aki." Y si acaso bo ta usa e forma tradicional aki, por fabor no comete e eror di añadi e 'di' den e asunto, loke nos ta mira hopi: "Mi kier a papia cu bo tocante di e asunto aki." Den un anterior edicion nos a dedica amplio atencion na e adicion di e palabra 'di' sin cu e tin un funcion real, manera den: 'durante di', 'tocante di', 'encuanto di', 'mediante di' y algun mas.

Nos tin caso tambe unda por bisa sigur cu henter un expresion ta bin di Hulandes. Esey ta e caso ora un hende ta bisa, por ehemplo den un negoshi of organizacion: "Pero no ta ami ta bay over di esey." Aki a copia textualmente e frase Hulandes: "Maar daar ga ik niet over.' Loke ta significa cu e no ta e persona pa atende e asunto particular ey; e lo mester yama su colega anto. Den Papiamento antiguo pero vigente keto bay: "Pero no ta ami ta atende esey."
Asina nos por ripara cu adopta di otro idioma no ta solamente un cuestion di inclui palabra den nos vocabulario; ta trata tambe di incorpora forma di expresion, parcial o completamente. Un banda menos conoci di e encuentro di e idiomanan, cu sigur ta añadi na riqueza di Papiamento.

Scupi por mustra con severo un infeccion respiratorio por ta den mucha segun estudio Hulandes

(NLTimes) - Pa determina con severo un infeccion respiratorio den muchanan cu regularmente ta sufri di esaki ta, e ta miho pa examina nan scupi na luga di nan sanger.

Esaki ta e conclusion cu investigadornan di Radboudumc Nijmegen, UMC Utrecht y Wilhelmina Children's Hospital, entre otro, despues di un estudio di centenares di mucha cu ta sufri di infeccionnan respiratorio frecuentemente. Segun nan, e medidanan di scupi ta provee un miho indicacion di e seriedad di e malesa compara cu e medidanan den sanger. Ademas, e tipo di medidanan aki ta hopi mas placentero pa e muchanan.

Segun e investigadornan, alrededor di 10 pa 15 porciento di tur mucha mester lidia cu infeccion den via respiratorio, hopi biaha causa pa un virus of bacteria. Si e muchanan caba na hospital cu esaki, e sanger ta ser saca pa busca anti curpanan y posibel condicionnan of causanan.

Sinembargo, segun e investigadornan, esaki rarabes ta duna resultado. Ta pa e motibo aki cu e hospitalnan ta busca alternativa.

E investigadornan no a haya ningun conexion entre e substancianan den sanger y e infeccion su seriedad den testnan di sanger. "Pero den scupi, nos a mira un gran cantidad amplio di anticurpa protectivo, cu ta traha contra varios pathogen," candidato di PhD Mischa Koenen a splica. "Muchanan cu menos anticurpanan ta den pio situacion y ta haya infeccionnan mas serio. E substancianan aki, pa e motibo ki, ta un bon indicacion di e peso di e malesa." Por ehempel, e muchanan cu tin tiki anticurpa protectivo den nan scupi ta haya pneumonia cu hopi mas frecuencia.

Tambe e investigadornan a descubri un bacteria particular riba e membraan mucoso di nasopharynx tambe ta relaciona na con severo e infeccion di respiracion ta. E muchanan cu tin hopi di e bacteria aki, cual tambe ta haya den vianan di respiracion saludabel, riba nan membraan mucoso ta hopi mas biaha malo den winter segun e conclusion di e investigadornan.

Koenen a bisa cu e estudio lo permiti pa un miho evaluacion pa e cuido y medicamento cu e muchanan cu infeccion respiratorio frecuente tin mester. "Tambe mi ta anticipa cu e prome test di sanger lo keda, sinembargo den citanan cu bini despues, un muestra hopi mas 'child-friendly' por ser usa pa indica e seriedad di e malesa," e candidato di PhD a comenta.

Gastonan medico den exterior ta poniendo Hulandesnan den problema

(NLTimes) - Mas residente Hulandes no ta tumando suficiente seguro medico ora cu nan bay cu vakantie. E zomer aki, organisacionnan di sosten ta ricibiendo mas yamada di Hulandesnan den exterior cu repentinamente mester paga miles di euro pa motibo cu nan tin mester di cuido medico y nan seguro no ta cubri esaki, AD a reporta.

"Mas y mas persona ta optando pa un seguro basico," Bas van Haaren di SOS International, un organisacion di sosten den exterior pa varios segurado di salud y biahe, a conta e corant. "Si bo tin insuficiente seguro, bo lo ricibi e tasa Hulandes so back. Den varios pais den exterior, esaki ta leu di ta suficiente."

Por ehempel, trata un pia kibra den Hulanda ta costa 3,000 euro. Na Spaña, tratamento di clinicanan priva ta costa alrededor di 30,000 euro. Tratamento pa apendicitis agudo ta costa alrededor di 5,000 euro na Hulanda y 20,000 euro na Spaña.

"Di cada 10 rapport cu nos ricibi, por lo menos 1 of 2 persona tin seguro basico so. Awo nos ta ricibi mensahe tur dia for di personanan cu no ta suficientemente segura.: E aña aki, SOS International a ricibi 12 porciento mas rapprot di persona cu solamente seguro basico compara cu aña pasa.

Eurocross tambe a ripara un aumento, segun e vocero a conta AD. "Aña pasa durante e temporada halto, el a sosode varios biaha pa siman cu un persona no ta suficientemente cubri pa su seguro. Awo, nos ta ricibi un rapport practicamente tur dia."

Segun Koen Kuijper di e organisacion di consumidor Zorgwijzer, varios persona simplemente no por cubri e gastonan di seguro adicional mas y ta bay cu vakantie sperando cu nada lo pasa. "Den dos aña, e seguro basico a bira casi 19 euro mas caro pa luna. PA un famia di dos adulto y un mucha, e ta un aumento significante den gastonan mensual. Esaki ta e motibo dicon nos ta mirando manera pa recorta e gastonan, por ehempel, pa medio di saca seguronan cu ta menos caro y ta complementario."

Partido MAN ta detaya preocupacion cu proposicion di tarifa halto den carta na prome minister

(CuraçaoChronicle) - E partido den oposicion den parlamento MAN, a trece dilanti preocupacionnan significante den un carta dirigi na Prome Minister Gilmar Pisas.

E fraccion a haya informacion via reportahe den media cu e gobierno ta considerando un proposicion pa cobra Aqualectram e compania di utilidad publico, un tarifa substancialmente halto pa entrega di energia. E tarifa aki despues lo ser paga na Global Oil pa Refineria di Korsou (RdK) na luga di Aqualectra.

Global Oil, un entidad priva, a ricibi turbina for di RdK den un trato cu e oposicion ta describi como falta di transparencia. E fraccion ta exigi pa e motibo aki claridad riba si e proposicion di pago di tarifa aki ta veridico y formalmente promovi.

E oposicion ta enfatisa cu e tipo di accion y decision aki lo stroba fondo cu tin e meta di yega na tesoreria nacional, deriva for di RdK of reserva cu tin intencion di keda inverti, den e saco di Global Oil. Nan ta expresa tambe preocupacion cu e fondonan publico ta den riesgo di ser aloca na un compania priva na luga di beneficia e pais su finanzas.

Prome Minister Pisas recientemente a menciona cu el a duna tarea na Regulatory Authority Curaçao (RAC, anteriormente conoci como BTP) cu calcula un tarifa husto pa Global Oil cobra Aqualectra.

Den respuesta na esaki, e fraccion MAN a trece dilanti varios pregunta na e prome minister. Nan ta pidi e resultado di RAC/BTP su calculacion di tarifa y ta puntra tocante e fecha den cual esaki lo keda cla den caso cu e calculacion te ainda ta pendiente.

Adicionalmente, MAN kier sa e impacto financiero anual di e tarifa cu a propone cu Global Oil tin den plan pa cobra Aqualectra. Nan ta enfatisa e importancia di compronde si gobierno ta altanto cu laga RdK paga Global Oil na luga di Aqualectra esencialmente ta nifica dirigi e fondonan publico na un entidad priva.

E fraccion ta insisti riba transparencia y responsabilidad di e gobierno pa asina garantisa cu e interesnan publico ta proteha den e areglonan financiero aki.

SER: Minister Silvania a otorga excepcion di impuesto sin autorisacion valido

(CuraçaoChronicle) - SER a emiti un critica fuerte contra Minister di Finanzas Minister Javier Silvania, declarando cu el a otorga excepcion di impuesto sin tin autorisacion legal valido.

Den un rapport recien, SER a nota cu e legislacion di impuesto actual, incluyendo e ordenansa di coleccion di Silvania na Parlamento, cual no ta contene ningun provision cu ta otorga e Minister di Finanzas e autoridad pa provee excepcion di impuesto. Esaki ta implica cu Silvania a abusa di su poder pa medio di otorga e excepcionnan aki.

SER a enfatisa tambe cu Silvania no ta cumpli cu e practica usual na Corsou, unda un medida di alivio temporario di impuesto tipicamente ta anuncia pendiente di e implementacion di e cuadro legal. Den contraste. Silvania a implementa e alivio di impuesto sin e base legal, segun SER.

E gobierno su departamento legal, WJZ, tambe a señala cu e medidanan di impuesto por keda retroactivamente legalisa si nan keda anuncia di antemano. Sin e tipo di anuncio aki, WJZ a declara cu e no ta posibel pa despues incorpora e medidanan aki den ley, manera Silvania a ta propone.

SER a sigui argumentando cu e medidanan di impuesto via un ordenansa temporario separa no ta alinea cu e strategia integra di e proceso di coleccion di impuesto. Pa e motibo aki, SER ta kere cu e tipo di medidanan aki mester keda inclui den e legislacion di impuesto standard pa asina segura e integridad y efectividad di e coleccion di impuesto.

Silvania a provee reduccion di debe di impuesto na esnan cu a paga parti di nan debe y a pordona debe di impuesto prome cu 2017. Despues el a entrega e proposicion na Parlamento pa legalisa su decisionnan. SER a nota cu tipicamente, e evaluacion di impuesto cu ta por lo menos 5 aña bieu por keda pordona.

SER tambe a identifica varios fayo den e anuncio publico di e medidanan aki di impuesto y e strategianan cu lo compaña esaki. E conseho a enfatisa e necesidad di crea un red di sosten mas amplio dentro di e comunidad pa e autoridadnan di impuesto, cu informacion transparente tocante e efectonan di e medidanan di impuesto.

E bista di e medida di impuesto, manera ta describi den e proposicion, ta considera pa SER di ta hopi mas grandi di loke ta considera normal. Silvania su medida, sinembargo, ta trata tur evaluacion di impuesto di 2017 y mas trempan.

Segun SER, e medidanan amplio aki no ta alinea cu e practicanan internacional. Adicionalmente, SER a señala cu e decision pa retira e inspector di impuesto su autoridad pa impone evaluacionnan pa e aña 2017 y mas trempan, efectivo for di 28 di januari 2023, tin consecuencianan amplio. Esaki ta inclui e evaluacionnan recientemente haci y imponi ademas di e areglonan di pago cu a haci basa riba nan.

SER a haci un yamado pa reconsideracion di e medidanan aki y alabes ta boga pa un proceso mas transparente y basa den ley ora di otorga excepcion di impuesto.

Dos Hulandes deteni inhustamente pa 3 siman pa polis di frontera Spaño

(nltimes.nl) - E polis di frontera Spaño a detene inhustamente dos ciudadano Hulandes-Marocano den e teritorio di Melilla pa casi tres siman. Nan a ser acusa di horta un auto di huur, hasta despues cu e compania di husto a bisa cu esaki no tabata e caso. A tuma un bishita for di alcalde di Arnhem, Ahmed Marcouch, y MEP di PvdA, Mohammed Chahim, pa por cuminsa e proceso pa nan haya nan paspoortnan bek, segun NRC ta raporta.

"Ta increibel cu algo manera esaki por pasa den un pais democratico," Marcouch a bisa NRC for di Melilla. "Bo por solamente conclui cu nan a señala nan pa motibo di nan etnicidad y nan a haci nan sospechoso sin ningun dato of circunstancia."

E dos amigonan, Youssef Talhaoui (35) y Oussama (39), cu a pidi pa no publica nan fam, tabata riba nan caminda pa Maroco den un auto cu nan a huur legalmente pa pasa nan vakantie cu nan famia. Nan casa- y yiunan a bay cu avion. Pero na aduana na Melilla, e polis militar Spaño a detene nan riba sospecha di hortamento di auto.

E autoridadnan Spaño a tuma contacto cu e compania di huur, Axus Nederland y a presiona nan pa haci un denuncia, segun e relato di polis cu NRC a wak. "Si bo no denuncia awor, bo ta bay perde e auto pa semper," e polis Spaño supuestamente a bisa e compania.

Axus Nederland a bisa NRC cu e autoridadnan Spaño a duna nan documentonan incompleto. "E formulario cu e autorisacion no tabata completo, y e apostille, e seyo di corte cu ta confirma cu e firma ta corecto, tabata falta. Despues di consulta cu e departamento di investigacion corporativo y presion di e autoridadnan Spaño, nos a haci un denuncia," vocero Lonneke van der Horst a bisa e corant. "Pero ora cu nos a wak cu e papelnan tabata corecto, nos a retira e denuncia inmediatamente."

Pero Oussama y Youssef ya tabata den custodia, cu nan paspoortnan confisca. "Nos a ser aresta inmediatamente sin cu nos a ser cuestiona, nos telefon- y paspoortnan tabata confisca y nos tabata mara na un stoel," Oussama a bisa NRC. E siguiente dia, nan a ser transferi na cell. "Tabata un cell unda bo no por a ni laga un cacho. Tabata manera un pelicula: bo no por a pidi awa, no tin toilet, no tin intercom, asina cu si bo kier algo, bo mester grita cu tur bo forsa," el a bisa. "Mi nunca tabatin contacto cu ley. Mi ta traha pa gobierno."

A permiti e dos homber pa bandona e cell e dia despues cu e compania di huur auto a retira e denuncia. Nan a pasa dos dia den e cell. Despues a dura tres siman mas y un bishita for di e politiconan Hulandes prome cu nan por a haya un chens pa haya back nan paspoortnan for di e polis. Nan tabata keda na un hotel cu e compania di huur a paga.

Alcalde Marcouch ta furioso. "Foutnan por pasa, pero e hecho cu bo ta detene hende inhustamente pa tres siman ta sin precedente. Esaki ta mustra mal gobernacion y institucionnan cu no ta funciona bon." Segun e alcalde di Arnhem, cu mester a yuda hende na Melilla hopi otro biaha anteriormente, Oussama y Youssef ta devasta. "E hombernan aki tin famia, un trabou. Esaki ta aruina un bida. Y tur esaki pa un malentendido riba un auto."

"Manera cu mi yega Brussels, mi ta bay pidi e ombudsman pa investiga esaki. Paso esaki no ta aceptabel," MEP di PvdA Chahim a bisa NRC. "E procedura no ta transparente. Si bo ta detene un hende, bo mester cuestiona nan. Nan tin e derecho pa haya un interprete, facilidadnan basico manera awa, y un toilet limpi."

"Melilla ta un region autonomo cu no ta cumpli cu e derechonan humano fundamental, cu cada miembro di e Union Europeo mester sigui. Y e motibo aki ta e rason pa investiga esaki na Bruselas, manera nos ta haci cu un pais manera Hungria," Chahim a bisa.

Hulanda a haya 1 miyon entrepreneur desde 2010 (CBS)

(nltimes.nl) - E cantidad di doñonan di negoshi na Hulanda a aumenta enormemente den e ultimo añanan. CBS di Hulanda a reporta cu tabatin casi 2.5 miyon entrepreneur den e pais na 2023, cu ta un miyon mas hopi cu loke tabatin den 2010.

Di tur e entrepreneurs, 36% ta hende muhe. Esey tabata caso pa solamente 32% di e entrepreneurs den 2010. Tabatin alrededor di 251 entrepreneurs nobo, cu a cuminsa un negoshi pa prome biaha, den 2023. E edad promedio di e doñonan di negoshi ta mas o menos mescos cu antes, alrededor di 46 aña. For di 2010, e porcentahe di doñonan di negoshi cu tin 65 aña of mas a subi for di 6% pa 10%.

Ademas, e porcentahe di entrepreneurs bou di 30 aña tambe a subi for di 9% pa 15%. E cantidad di hoben entrepreneur nobo ta keda subi cada aña. E sector cu tin e porcentahe mas halto di hoben nobo entrepreneur tabata produccion di pelicula y television y grabacion di zonido (68%). Hopi entrepreneur hoben nobo tambe a cuminsa un tayer.

E cantidad di entrepreneurs cu un background no Hulandes tambe ta keda subi. E porcentahe di doñonan di negoshi cu a nace afo di Hulanda a subi for di 10 pa 16%, y e porcentahe di doñonan di negoshi di un di dos generacion a subi for di 7 pa 12%. Den 2023, un di tres doño di negoshi cu a nace afo di pais tabata for di Union Europeo. E grupo mas grandi tabata for di Polonia (35 mil), Bulgaria (19 mil) y Alemania (14 mil).

Turkia tabata e pais di nacemento mas importante pa entrepreneurs di start-ups pafo di e Union Europeo den aña 2010 y 2023. E entrepreneurs aki ta principalmente activo den construccion. Hopi buscado di refugio for di Siria, Ucrania, Afganistan, Iran y Irak tambe a cuminsa nan propio compania.

Paraguay kier pa embahador Mericano bandona e pais den aparente protesta contra sancion

(AP) — Gobierno di Paraguay diahuebs efectivamente a duna orden pa embahador Mericano bandona e nacion Sur Americano, escalando tension entre e aliadonan despues di e sancionnan di administracion di presidente Mericano, Joe Biden riba un compania di tabaco vincula na e poderoso ex-presidente di e pais.

Den un declaracion dramatico cu a sorprende diplomaticonan, Ministerio di Esterior Paraguayo a pidi gobierno Mericano pa “acelera e proceso di salida” di embahador Marc Ostfiekd, un diplomatico di carera nombra pa Biden na juni 2021.

E salida agilisa di Ostfield, e minister a bisa, lo “evita e perdida di confiansa den un persona dañando e relacion cu nos a mantene historicamente.”

E solicitud ta parce di ta den protesta contra e movida mas recien di Cas Blanco pa reforsa su sancionnan contra Horacio Cartes, un di e personanan mas afluente di Paraguay cu a fungi como presidente di 2013-2018, ta doño di decenas di negoshi lucrativo y ta retene influencia considerable riba e partido gobernante na e pais, Colorado. Merca prome a sanciona e magnate di sigaria aña pasa, acusando e di “corupcion significante.”

Riba diamars, departamento di Tesoro Mericano a anuncia sancionnan riba Tabacalera del Este, un productor grandi di tabaco cu gobierno Mericano a acusa di transferi miyones di dollar ilegalmente na Cartes, su accionista mayoritario. E compania, tambe conoci como Tabesa, cu rabia a rechasa e acusacionnan y a referi na e sancionnan como “abuso di poder” di gobierno Mericano. Cartes a rechasa tur acusacion di corupcion y a bisa cu e no ta propietario ni ta involucra mas den operacionnan di Tabesa.

Embahada Mericano na Paraguay a confirma cu ministerio di Exterior a manda yama embahador Ostfield pa un reunion diahuebs, bisando solamente cu nan “tabatin un bon discusion y a papia tocante e anuncio di sancion entre otro topico.” Manda yama un embahador stranhero pa splicacion tipicamente in intencion di expresa protesta di e pais anfitrion.

Embahada Mericano no a comenta riba e exigencia di Paraguay pa Ostfield retira mas lihe.

No tabata inmediatamente cla na ki momento e embahador lo bay. Sucesor di Ostfield ya a ser nombra pero Senado no a cuminsa e proceso di confirmacion, cu por dura desde algun luna te algun aña.

Den un conferencia di prensa, minister di Exterior Paraguayo, Ruben Ramirez Lezcano a bisa cu gobierno tabatin obhecion contra e “cobertura den medionan di comunicacion y politisacion di e sancionnan di e administracion.”

“E intervencion directo of indirecto di cualkier estado den e asuntonan interno di Paraguay ta compromete nos independencia y soberania,” el a bisa.

Su comentarionan ta parce di referi na un conferencia di prensa convoca pa embahador Ostfield e siman aki, den cual el a reforsa su compromiso pa reformanan anti-corupcion na Paraguay, bisando cu administracion di Biden tabata prepara pa “usa e variedad di herment relevante pa combati corupcion, incluyendo restriccion di visa, designacion, sancion financiero y extradicion.”

Maske e ta lenguahe standard den diplomacia, mencion di extradicion toch a genera alarma y a impulsa debate frantico na Paraguay, unda esnan leal na Cartes tin mayoria den ambos camara di Congreso. Den muestra di sosten y desafio - y un despliegue di e influencia duradero di Cartes - decenas di legislador di partido conservador Colorado a presenta na mansion di Cartes na capital Asuncion diamars despues di anuncio di e sancionnan.

Notablemente ausente for di e potret cu a aparece mustrando un multitud di politico sonriente rond di Cartes banda di su pool tabata presidente Santiago Peña, un aliado clave y protegido politico di Cartes.

Tabatin presion aumentando riba Peña pa defende e expresidente, segun observadornan, hasta mientras agencianan di credito ta adverti cu preocupacion tocante corupcion ta sigui debilita confiansa di inversionistanan den un di e economianan creciendo mas rapido na America Latino.

Colombia: Gustavo Petro a acusa lider di Estado Mayor Central di plania su asesinato

(infobae) - Presidente Gustavo Petro a lansa acusacionnan serio contra Nestor Gregorio Vera Fernandez, miho conoci como alias Ivan Mordisco, lider di Estado Mayor Central (EMC), un di e disidencianan principal di FARC.

Petro a afirma cu lo puntra e hefe guerrillero si ta berdad cu a plania un aliansa cu e auto-nomina Nueva Junta del Narcotrafico, un organisacion cu sede clandestino na Dubai, for di unda ta opera pa purba asesin'e cu ayudo di snipernan paga.

Presidente Petro a expresa su preocupacion pa e posible aliansa entre alias Ivan Mordisco y e organisacion criminal internacional aki. Segun e mandatario, e aliansa aki no solamente ta pone su bida den peliger, sino tambe ta representa un menasa significativo contra e seguridad y stabilidad di e pais.

E publicacion ta sucede despues cu a bira conoci cu un abogado di New York a bisa cu a duna informacion na gobiernonan di Merca y Colombia di un posible plan pa mata presidente Petrp.

Abogado Alexei Schacht a sigura na Univision cu el a informa embahada di Merca na Bogota y autoridadnan Colombiano di un posible atentado contra presidente Petro, basa riba informacion proporciona pa un cliente di dje acusa di narcotrafico. Schacht, kende tambe tabata abogado di Dairo Antonio Usuga, alias Otoniel, a agrega cu e plan tabata involucra un lider di e disidencianan di FARC, un ex-general di polis, un narcotraficante poderoso y hendenan cu a ricibi placa for di Dubai pa cumpra arma cu meta di ehecuta e atentado.

E abogado a destaca cu e implicadonan tabata purba di usa e recursonan aki “pa cumpra arma y municion, cu lo usa den un complot pa dia 20 di juli cu tabatin como meta pa mata presidente Petro.” E informacion, segun Schacht, ya ta den poder di embahada Mericano y autoridadnan Colombiano.

Petro a confirma di a ser informa di e plan door di embahada Mericano. Despues di ricibi un resumen di entrevista di Univision, Petro a comenta a traves di un mensahe riba WhatsApp na presidente di noticia di Univision, Daniel Coronell, tocante un reunion cu e tabatin algun dia prome cu dia 20 di juli cu embahador Mericano. Na e reunion aki, Petro a afirma cu e embahador a mustr'e un documento cu mapa detayando e ubicacion di sniper na Carrera 19, dirigi pa asesin'e durante un desfile militar.

‘Iván Mordisco’ a bandona na april e combersacionnan di paz cu gobierno. Petro a expresa cu e no ta kere cu Mordisco tin capacidad pa ehecuta e operacion.

Cuba no ta aparece den rapport anual di CEPAL tocante inversion stranhero

(CiberCuba) – E Comision Economica para America Latina y el Caribe (CEPAL) a publica su rapport di aña 2024 tocante inversion stranhero directo (IED) den e region y no ta refleha ni un solo dato tocante Cuba.

"E Comision Economica para America Latina y el Caribe (CEPAL) a publica su rapport 2024 tocante inversion stranhero directo. E ta proporciona datonan pa tur pais di e region, excepto Cuba. En realidad, e palabra Cuba no ta aparece den e rapport," e economista Cubano, Pedro Monreal, a observa riba su rednan social.
Segun e resumen ehecutivo di e rapport, e inversion stranhero directo na Latino America y Caribe ta pasando "un momento hopi desafiante, ya cu e region ta den un crisis di desaryo cu ta expresa den tres trampa grandi: un trampa di tiki capacidad pa crece, caracterisa pa un crecemento economico abou, cambiante, excluyente y no sostenibel, un trampa di desigualdad halto, cu mobilidad y integracion social abou, y un trampa di capacidad institucional abou y gobernacion poco efectivo."
Den su mas di 180 pagina, cu analisis-, grafico- y tabelnan, no ta posibel haya ni un solo dato tocante e inversion stranhero na Cuba, a pesar cu e regimen Cubano a usa e definicion aki manera un di e pilarnan di su propaganda amplificando a traves di medionan oficialista informacion tocante e crecemento y e beneficionan di e inversionnan stranhero pa e economia.

"E ausencia absoluto di e nomber di Cuba den e rapport anual di inversion di CEPAL ta contrasta cu e relato oficial Cubano cu e pais ta presenta como un bentaha di inversionnan na Latino America. Dilanti e falta di evidencia, e relato ey a keda den e propaganda," Monreal a diagnostica den su publicacion.

Segun CEPAL, analisis di e dinamicanan di inversion stranhero directo y con esakinan ta vincula cu e politicanan di desaroyo productivo ta resulta fundamental pa diseña politicanan cu ta permiti probecha di e miho manera posibel e potencial cu e inversionnan di empresanan transnacional tin pa apoya e paisnan y nan teritorionan pa enfrenta e trampa di crecemento abou.

Sinembargo, pa e gobierno di Miguel Diaz-Canel, e datonan di e actividad economico aki mester permanece den secreto, manera tambe e dictador Fidel Castro y su ruman a considera, cu a duna e testigo na e lider di e continuidad.

Mas leu di e lectura economico cu e organismo regional ta realisa, e rapport di CEPAL ta mustra cu gobierno di paisnan Latino Americano (cu nan politicanan di un signo of otro) ta percura ofrece informacion autentico y obhetivo, den un ehercicio di transparencia cu ta reestablece den strategia- y hermentnan mas eficas pa gestiona e rikesa nacional y avansa den e caminda pa sociedadnan mas desaroya. Algo cu pa e gobernantenan di Cuba, ta zona na Chines.

Haiti: Garry Conille ta reuni cu embahadornan di Merca y Canada y ta pidi mas apoyo pa e polis Haitiano

(DiarioLibre) – E prome minister di Haiti a pidi dilanti representantenan di varios pais y organisacion mas apoyo pa su pais, specialmente pa e Cuerpo Policial, cu e meta di garantisa seguridad den e teritorio, cu tin planes pa celebra e eleccion presidencial proximo aña.

E Oficina di Nacionnan Uni contra Droga y Delito (UNODC), e Programa di Nacionnan Uni pa Desaroyo (PNUD) y e Organisacion di Estadonan Mericano (OEA) tambe a conta cu representantenan den e encuentro cu a reuni e "socionan cu ta apoya e sector di seguridad di Haiti."

Conille a destaca cu e Polis Nacional di Haiti (PNH), "a pesar di su cifra, ta carece di recurso- y armanan, segun un comunicado difundi pa e website di e mision di apoyo, cu a cuminsa su despliegue den luna di juni pa colabora cu e agentenan policial Haitiano den nan lucha contra e gruponan arma y cu ta wordo lidera pa Kenia.

E prome minister a pidi un intervencion rapido, memey di e preparacionnan pa celebra eleccionnan general na e pais proximo aña, door di cual ta necesario garantisa seguridad, ya cu e ta un aspecto clave pa un eleccion liber y husto, e nota ta resalta.

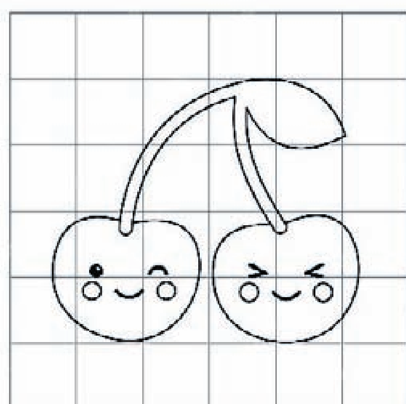
E director di e polis nacional, Nomril Rameau, a para tras di e solicitud di Conille y a pidi e socionan internacional pa ekipa y apoya e PNH, na mesun momento cu el a adverti cu e presion ta aumenta for di tur caminda y e poblacion ta spera resultadonan inmediato, sobretodo despues di e yegada di e prome grupo di agentenan di Kenia.

Esaki ta di dos biaha den e luna aki cu Conille ta referi na e aspecto di seguridad manera garantia pa celebra eleccion. Durante un entrevista pa e podcast Hard Talk di e Servicio Mundial di BBC, e prome minister a adverti cu si e pais no ricibi pronto e ayudo y e apoyo cu e tin mester, specialmente pa loke ta trata e mision di seguridad y e recuperacion humanitario y trempan, ta bay ta hopi dificil realisa eleccion, cu no ta wordo celebra desde 2016.

Na mesun momento, e comandante di e mision di apoyo na seguridad den e teritorio Haitiano, Godfrey Otung, a pidi e entrega rapido y oportuno di mas ekipo, tanto pa e mision cu e ta dirigi como tambe pa e Cuerpo Policial impulsa su operacionnan y eficiencia.

El a destaca e trabou realisa conhuntamente cu e agentenan Haitiano y a expresa cu e esfuersonan aki lo continua te ora cu nan logra recupera tur infrastructura critico di e gobierno cu e gruponan arma a tuma.

Ademas, el a priminti dilanti e socionan cu e lo sigui comprometi cu e pueblo Haitiano, cual su unico demanda ta pa paz regresa nan pais, unda nan por haci nan negoshinan sin wordo intercepta pa e gangnan criminal, e nota ta indica.

Siña con pa pinta cherries

Copia e pintura

Tips pa hasi huiswerk

Organisa, Focus y Hasi

Huiswerk ta tuma tempo per obo kier tin tempo pa hunga, relaha y hasi otro cosnan tambe. Si bo siña con pa organisa bo mes y consentra bo mes, e ora ey bo por hasi e trabou den hopi menos tempo y cu hopi menos stress.

Bo por lesa e consehonan aki hunto cu bo mayor y despues bo por skohe e conseho cu ta pas miho cubo. Pronto lo bo ta hasi bo huiswerk hopi mas facil y tin mas tempo liber.

1. Organisa:

· Pa ta organisa ta nifica cu bo tin tur co cosnan cu bo mester of bo sa unda pa haña nan. Ora bo ta organisa, bo no mester gasta tempo buskando bo cosnan.

· Limpia bo tas tur dia pa bo tin solamente loke ta pertenese na dje.

· Tene tur cos ku bo ta hiba skol den e mesun lugar tur dia. Di e forma ei, semper ta facil pa bo haña bo tas.

· Organisa bo lessenaar di hasi huiswerk.

· Ora ta ora di hasi bo huiswerk, bai cu e cosnan cu bo mester. Si bo ta usa un tablet of laptop, sigura cu e ta cargá. Tene bo cargado na e mesun lugar pa bo no mester busk'e.

· Organisa bo tempo. Ki ta e miho tempo pa bo hasi bo deber? Tur hende ta diferente, tin biaha bo por hasi bo huiswerk ainda ora bo ta na skol. Esey ta hopi bon y tin un maestro pa puntra si bo mester di yudansa.

· E miho momento pa hasi huiswerk ta ora bo no ta muchu cansa.

2. Focus:

· Ora ta ora pa hasi huiswerk, ta ora pa concentra. Esaki ta nifika cu bo mester pone bo atencion riba bo trabou.

· Corda bo mes cu ta tempo pa hasi bo huiswerk y despues bo tin tur bo tempo pa hasi cosnan mas leuk. Di e forma ey bo ta motiva bo mes pa caba mas lihe.

· Pa yuda bo mes concentra, bo mester hala rosea poco poco.

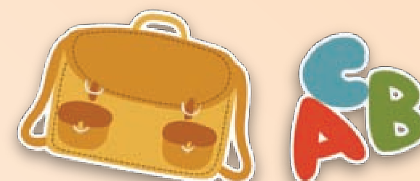
· Cuminsa. Skohe e prome cos cu bo ta bai traha riba dje. Despues bo ta puntra bo mes: "Kiko ta e siguiente paso?" Hasi cada paso un pa un. Tene bo mente riba e pasonan cu bo ta hasiendo. Anto pasa na e siguiente paso.

· Sigui cana. Ora bo a caba cu un parti di bo huiswerk, pone un krul riba bo lista. Bo por mira bo progreso. Despues skohe e siguiente cos for di bo lista. Tin hende ta gusta hasi e cosnan mas difisil prome y tin hende ta gusta hasi e kosnan mas facil.

Exito y di awo caba y Felis Aña Escolar 2024

kids' travel games
brainy dots & boxes

BONDIA ARUBA

Wega: Dots & Boxes (Punto y Caha)

Traha un caha di 4 cu 4 punto riba un papel y duna kada hungado un pen of potlood.

Traha un liña pa conecta dos punto cu ta banda di otro.

Si bo pone e di 4 liña pa cera un caha, bo ta gana un punto y bomag hunga un biaha mas.

Bo ta gana e wega si bo cera e mayoria caha ora bo yena e totalidad di e grid.

Tres siman inolvidabel yena di alegria y amistad

Muchanan a gosa Hospi Bondi Camp 2024

Ya ta di 32 edicion di Horacio Oduber Hospital su tan gusta Hospi Bondi Camp. Esaki ta di dos aña consecutivo cu e comision ta organisa e camp aki pa tres siman largo. E famoso camp di HOH ta yena cu actividad pe yiunan y nieto di empleadonan. Asina mayornan por sigui traha trankil mientras nan yiu ta bon cuida y entreteni durante temporada di vakantie.

Hospi Bondi camp a culmina cu un clausura mescos tur aña unda cu e muchanan ta demostra nan talento cu un show p'e mayornan por disfruta. Y ya caba durante clausura muchanan ta conta cu nan no por warda pa otro aña yega atrobe pa nan sigui disfruta cu nan amiguitonan.

Rachelle Roos, Presidente di comision Hospi Bondi Camp, a duna di conoce cu aña pasa a pidi pa test haci na luga di dos siman un camp di tres siman. Mirando e exito a ripiti esaki e aña aki atrobe. E tabata sigur un reto pa yena e camp cu actividad y entretenimento pa 3 siman largo. Semper ta conta cu un participacion grandi di mucha tur siman y esey ta keda un reto tur aña mirando cu no tur luga por ricibi gruponan asina grandi. Pero manera semper e comision Hospi Bondi Camp ta creativo y ta busca manera pa haci lo imposibel, posibel! Entre e actividadnan cu tabatin ta bay diferente lama, Parke Arawa, cinema, bowling, parke di bestia y tambe actividad deportivo, hasta trece 'jumping castle' y pool na e plaza di Hospi Bondi na Hospital mes.

Obi Tromp, lider na Hospi Bondi Camp, ya caba ta participando alrededor di 15 aña. Promo como mucha y awo e tin tres aña como lider. Obi Tromp a expresa cu "aunke nos ta jong, toch nos ta siña di trempan pa atende cu e muchanan. Mester tin amor grandi pa mucha y pasenshi. "Hospi Bondi ta unico y ora bo bin kinan, nunca bo kier bay cas bek!"

Por ultimo Rachelle Roos a gradici e comision, e lidernan y sigur Hunta di Directiva cu ta e motor tras di Hospi Bondi Camp. Tambe el a gradici e diferente departamentonan di HOH pa nan aporte y tur otro colega cu a yuda masha hopi mes y tabata di gran sosten pa e camp. Por ultimo el a gradici e lidernan y e muchanan y claro e mayornan pasobra sin nan no tin Hospi Bondi Camp.

Manera semper e camp ta pasa lihe y e muchanan a keda hopi cansa pero contento. E muchanan sigur a crea memorianan cu nan no lo lubida nunca. Un bes mas, un tremendo Hospi Bondi Camp 2024 unda cu e muchanan a pasa tres siman yena di alegria, accion, aventura y amistad. Y claro loke tur mucha ta bisa na final ta cu nan no por warda pa otro aña yega pa nan bay Hospi Bondi Camp atrobe.

Biblioteca Nacional Aruba a haya cuadra pa regalo di artista Elisa Lejuez-Peters

Artista, printmaker y desiñadora di textiel, Elisa Lejuez-Peters, a regala biblioteca un cuadra titula 'Green Perspective'. Pinta den colornan yamativo berde y gel cu ta hala atencion di un y tur. E obra aki ta duna un sensacion di bida y bunitesa bou awa y riba tera, reuni den composicion. Manera 2 diferente paisahe mescla den otro.

Elisa ta traha cu diferente tecnica pa crea un composicion di patronchi, figura y forma. Un di e tecnicanan cu e ta gusta usa ta Zeefdrukken. E cuadra aki ta un regalo pa biblioteca den cuadro di su celebracion di '75 aña di trabou di biblioteca na Aruba'. E celebracion ta diamars dia 20 di augustus proximo.

Elisa Lejuez-Peters ('73) tin su propio studio na Malmokweg 42 na Aruba, caminda e ta traha y ta duna tayer. Elisa tin un Masters degree den Arte y a traha pa diferente compania cu ta produci tela (Textiles) prome cu el a establece su mes na Aruba. Un catalog di diferente di su obranan ta obtenibel na biblioteca.

Na 2020 Elisa a pinta e bunita mural na PF Chang's Restaurant na Gloria the Movies. Por wak Elisa su obranan na diferente compania y hotel rond Aruba.

MrBeast kier 'evaluacion completo' di cultura interno despues di acusacion di set inapropia y insigur

(AP) - MrBeast a pidi un evaluacion completo di e cultura interno den su imperio di youTube ademas di un investigacion tocante "acusacionnan di comportamento inapropia pa personanan den e compania," segun memo confidencial obteni pa The Associated Press.

Dirigi na e empleadonan di "Team Beast", e mensahe cu a ser manda diaranson ta delinea cambionan den e infrastructura incluyendo plan di contrata un oficial hefe di recursonan humano y rekeri training di sensitividad den henter e compania. E investigacion amplia aki ta señala cu e tin problema dentro di YouTube su canal mas grandi y cu esaki por ta mas profundo cu "acusacionnan serio" enfrentando un colaborador di hopi tempo admiti pa MrBeast, ken su nomber ta Jimmy Donaldson.

"Como boso lider, mi ta tuma responsabilidad y mi ta prometi den sigui mehora y evoluciona mi estilo di liderazgo," Donaldson a skirbi. "Mi ta reconoce cu ami tambe mester crea un cultura cu ta haci tur nos empleadonan sinti safe y ta permiti nan haci nan miho esfuerso den nan trbao."

Un vocero di MrBeast a confirma cu e memo a ser manda na e empleadonan. E memo ta bini despues di simannan yen di turbulencia pa e YouTuber, ken ta adora pa su fanaticonan hoben y videonan di regalonan grandioso y actonan di caridad.

Donaldson a admiti na usa "lenguahe inapropia" siman pasa despues cu videonan a circula online tocante remarcanan racista y homofobico cu el a haci den pasado. Un produccion tempran di su show ambicioso, un set cu tin 1,000 competidor y 5 miyon dollar den premio, recientemente a genera keho di seguridad for di e participantenan kendenan a describi e set caotico unda nan tabatin falta di acceso regular na cuminda, awa y medicamento.

E memo ta revela cu Donaldson a contrata agencia Quinn Emanuel Urquhart & Sullivan pa investiga su amiga y creadora di contenido Ava Tyson, ken a sali for di e compania den juli despues cu acusacionnan di mensahenan inapropia cu menornan a surgi den su contra.

Mientrastanto, Donaldson a bisa e empleadonan cu e compania cu el a funda den 2016 cu apenas 18 aña lo haci varios cambio cu e intencion di crea "un miho cultura interno mientras nos ta sigui crece."

Sospechosonan den atake fracasa na shownan di Taylor Swift tabata inspira pa grupo di Islamic State segun oficialnan

(AP) - Ambos sospechoso den un atake cu a fracasa na shownan di Taylor Swift na Vienna aparentemente tabata inspira pa grupo Islamic State y al-Qaida, segun autoridadnan di Austria a bisa diahuebs y investigadornan a haya materialnan di crea bom den un di e sospechosonan su cas. Oficialnan a bisa cu un di dos a confesa na "asesina e cantidad mas halto di persona fuera di e concierto."

3 concierto sold-out a keda cancela diaranson a causa di e plan, causando decepcion den fanaticonan di e cantante rond di mundo. Varios di nan a inverti miles di euro riba biahe y estadia na Austria su capital caro pa atende e shownan di Eras Tour na Ernst Happel Stadium, cual tabata bashi diahuebs mainta.

Europa ta enamora cu e cantante Mericano: E pueblo Aelam di Gelsenkirchen a cambia su nomber na "Swiftkirchen" proem cu e conciertonan den juli.

E organisadornan di e concierto na Austria a bisa cu nan a anticipa por lo menos 65,000 fanatico dentro di e stadion na cada un di e concierto y mas di 30,000 persona pafo, unda autoridadnan a bisa cu e sospechosonan tabatin plan di ehecuta e plan. E atake tabata den plan pa diahuebs y diabierna, segun Austria su minister di interior Gerhard Karner.

Canciyer di Austria Karl Nehammer a defende e decision di cancela e conceritonan, bisando cu e detencion di e sospechosonan a tuma luga demasiado cerca na e shown, cual tabata den plan pa diahuebs, diabierna y diasabra.

"Mi ta compronde cu esnan cu tabata kier atende e concierto ta hopi tristo," Nehammer a conta na e conferencia di prensa. "Mamanan y tatanan ta cuidando di nan yiunan, kendenan tabata yen di entusiasmo y anticipacion pa e concierto. Sinembargo tambe ta importante cu den momentonan mesun serio cu awo, e ta inevitabel cu seguridad ta den prome luga."

Swift tabme ta den plan di duna concierto na London su Wembley Stadium den 5 concierto entre 15 pa 20 di augustus pa cera e pia Europeo di su Eras Tour.

Alcalde di London Sadiq Khan a bisa cu mientras e ta compronde Vienna su motibonan pa cancela e show, "nos ta sigui dilanti." Khan a bisa cu e capital su autoridadnan ta prepara pa shownan aki despues di e lesnan cu nan a siña for di un atake den 2017 na concierto di Ariana Grande na Manchester Englad unda 22 persona a fayece.

Na Austria, e sospechoso principal a confesa cu el a cuminsa plania e atake den juli, segun autoridadnan. E hoben di 19 aña algun siman pasa a publica riba internet su huramentacion na e lider actual di Islamic State Group. E tabata "claramente radicalisa den e direccion di kico Islamic State y ta considera bon pa mata," Omar Haijawi-Pirchner, hefe di Directorate of State Security and Intelligence a comenta.

Haijawi-Pirchner a agrega cu e sospechoso "kier a ehecuta un atake den e area pafo di e stadion, matando con hopi persona cu e por usando cuchiu of te hasta usando e dispositivonan explosivo cu el a traha."

Hungado di table tennis Ma Long ta crea historia pa China na Olimpiada cu su di seis medaya di oro

(AP)—Ma Long a bira e atleta Chines cu mayoria medaya di oro den historia di e Olimpiada ora el a yuda China gana e final den table tennis di ekipo na e Weganan na Paris ayera.

China a derota Suecia pa su di cinco victoria Olimpico tras di otro den e evento di ekipo, y Ma a sigura su di seis oro pa bira e atleta Olimpico mas reconoci den table tennis. Ma, 35, a gana al menos un medaya di oro den tur Olimpiada desde Londres na 2012.

"E ultimo 12 aña tabata un trayecto cu logro- y desafionan, y mi ta sinti increiblemente fortuna. Mi a hunga hopi diferente rol den cada Olimpiada," el a bisa. "Despues di Tokio mi no a spera pa ta akinan na Paris, pero e ultimo tres aña a yuda mi crece mentalmente y tecnicamente. E medaya di oro aki ta un tremendo manera pa conclui mi trayectorio Olimpico."

Ma ta e unico hungador cu cuatro medaya di oro den e evento di ekipo, ganando nan na Paris, Tokio, Rio de Janeiro y Londres. El a gana oro den singles na Tokio y Rio. E no a hunga e torneo di singles na Paris.

Ma a bisa cu el a caba su carera Olimpico pero no ta retirando for di competencia completamente. "Bo lo por mira mi riba e escenario internacional di table tennis den futuro," el a bisa.

China, pa hopi aña e forsa dominante den table tennis, a obtene e cuatro medayanan oro te awo na Paris, cu e otro victorianan biniendo den e torneonan di singles di hende homber y hende muhe y den e evento di mixed doubles. E final di ekipo femenino ta awe, cu China riba mesa contra Hapon.

China a gana 36 di e 41 medaya di oro desde e deporte a ser agrega na e programa Olimpico na Seoul na 1988. Francia a gana e brons den e evento di team masculino contra Hapon. Esey tabata e prome medaya pa Francia den e evento di ekipo.

"E tabata increible," segun Frances Felix Lebrun a bisa. "E tabata un soño pa tur tres di nos bib'e hunto despues di un tremendo wega. Esaki tabata emocionnan inolvidable, y nos lo recorda esaki pa hopi aña. E ta un momento magico, y nos ta contento di por comparti esaki cu e ekipo y publico."

Ekipo Hulandes di hockey campeon pa prome biaha den 24 aña

(NLTimes) - E ekipo Hulandes di hockey a bira e campeon Olimpico pa prome biaha desde aña 2000 riba diahuebs. E ekipo Hulandes, ken a regresa e final despues di 12 aña, a logra derota Alemania den shootout cu 3-1.

Despues di e tempo di wega regular, e puntuacion tabata 1-1 despues di un wega cu tiki peliger pa cada gol. E keeper di ekipo di Hulandes Pirmin Blaak a hunga un rol lider. Den e serie di shootout, el a logra stop 3 gol di e ekipo Aleman. Di parti di Hulanda, Duco Telgenkamp a anota e gol decisivo.

Inmediatamente despues di e ultimo tiro, un fiesta grandi a surgi riba veld. Blaak di 36 aña a ser hisa pa su demas compañeronan y a ricibi aplauso di e audiencia. Algun Aleman tabatin dificultad pa procesa e derota y a purba confronta e hungadonan Hulandes.

Thierry Brinkman a habri e golnan durante e minuut 46 di tempo di wega regular. El a anota for di cerca despues

di un cross di Koen Bijen. Poco despues, Thies Prinz a empata pa medio di anota for di punta di e circulo. El a logra anota e gol despues di un penalty na skina cu a stop eroneamente.

Den e prome 45 minuut, ambos ekipo tabatin tiki oportunidad, y e audiencia na Yves-du-Manoir Stadium, cual tabata sold out cu alrededor di 15,000 persona den e audiencia, no tabatin hopi pa disfruta.

Despues cu Brinkman a pone Oranje na 1-0, e wega a bira hopi mas alegre, rapidamente resultando den e empate. E audiencia empaticamente a sostene ambos pais, sinembargo no a anota mas gol. Inmediatamente despues di e fluit final, 5 hungado mester a bay na e oposicion su gol un pa un. E dos prome shootout di Oranje a bay fout, pero e 3 despues tabata un exito.

Den e etapa di grupo, Hulanda a perde 1-0 contra Alemania, nan unico derota durante e torneo.

Na e Olimpiada anterior na Tokyo, e ekipo Hulandes a perde den kwart final. Australia a logra gana contra nan den tambe un shootout. Poco despues di e weganan, Jeroen Delmee a tuma over e posicion di coach nacional despues di Max Caldas. El a papia tocante un "caminda nobo."

E ekipo Hulandes a gana 24 aña atras na Sydney ora nan a gana contra Sur Korea durante e wega final. Delmee tabata parti di e ekipo durante e weganan aki. Tambe el a gana oro 4 aña anterior na Atlanta.

Paul van Ass, e coach nacional pa hende muhe y tata di hungado Seve, tabata un spectador hopi atento den e audiencia. Su persona y su ekipo a enfrenta contra China den e final di e torneo di hende muhe ayera.

Smartphone di Samsung duna na atletanan Olimpico ta den posibel violacion di sancion contra Nort Korea

(AP) - Oficialnan di Sur Korea riba diahuebs a bisa cu provee smartphone di Samsung na atletanan di Nort Korea na Olimpiada di Paris ta den violacion di Conseho di Seguridad di Nacionnan Uni su sancionnan contra e pais a causa di su programa di nuclear y misil.

E gigante di tecnologia Sur Koreano ta un gran partner Olimpico, y su smartphone mas nobo Galaxy Z Flip 6 ta ser duna na tur atleta cu ta compitiendo na e Olimpiada.

International Olympic Committee a confirma cu e smartphone a ser manda na Olumpic Village, unda tur e atletanan ta kedando, pro despues a bisa cu e atletanan di Nort Korea no a haya nan. No a keda cla te ainda unda e smartphonenan por a bay.

Sur Korea su Ministerio di Exterior a bisa cu smartphone ta entre e articulonan prohibi bao Security Council Resolution 2397 aproba den aña 2017, cual ta prohibi e benta, transferencia y provision na Nort Korea di "tur mashin industrial."

E resolucion aki no ta haci un distincion entre e gobierno di Nort Korea y su pueblo, y oficialnan di Sur Korea a laga cla cu e smartphonenan lo keda blokia y prohibi si nan drenta e pais.

Lee Jaewoong, e ministerio su vocero, a bisa cu e lo ta "critico pa preveni cu e articulonan prohibi drenta Nort Korea."

El a bisa cu e gobierno di Seoul ta "haciendo e esfuersonan diplomatico necesario" pa garantisa cu e sancionnan keda manteni pero a nenga provee mas detaye.

E problema aki a surgi durante e Olimpiada na Sur Korea den 2018, unda e Nort Koreanonan a nenga ricibi dispositivonan di Samsung cu e comite organisando a ofrece bao condicion cu nan debolbe esaki prome cu nan bay cas, segun oficialnan di Sur Korea.

Nort Korea a manda 16 atleta na e weganan di Paris pa competi den 7 deporte, incluyendo wrestling, landamento, tennis di mesa y boxeo.

Nort Korea no a participa den e Olimpiada di aña 2020 na tokyo den aña 2021 a causa di e pais su lockdown propio durante e pandemia di coronavirus. IOC despues a prohibi e pais di participa den e wega di aña 2022 na Beijing como castigo pa a nenga di manda un ekipo na Tokyo e Olimpiada cu a tuma luga anteriormente.

Hues a declara Google un monopolista pero AI por trece cambio den buskedanan riba internet

(AP) - Un hues federal a categorisa Google como un monopolista cu ta sofoca su competidornan. Sinembargo con bo ta crea alternativa na un search engine cu ta sinonimo di exploracion riba internet?

E ta un proceso cu por tuma añanan mientras cu Google ta apela e decision dicta dialuna pa Hues di Districto Mericano Amit Mehta.

Y cu e tipo di cuadro di tempo aki pendiente, e forsanan di tecnologia por cambia hopi.

E uso di inteligencia artificial pro cambia e panorama hopi mas lihe y profundamente cu cualkier hues. E manera cu e consumidornan ta nabega internet ta hopi mas probabel di keda afecta pa avance den productonan di AI, manera OpenAI su ChatGPT y Google su Gemini, prome cu un caso di casi 4 aña treci dilanti pa e Departamento di Husticia Mericano keda resolvi.

Di tur manera, Mehta su decicion di 277 pagina ta crea desafio pa google cu e fundadornan di compania Larry Page y Sergey Brin probablemente no a premira ora cu nan a cuminsa e revolucion riba internet mientras nan tabata studiante di Stanford University. Eventualmente nan a sali for di scol y a trata e compania na Silicon Valley den 1998 cu a adopta e motto "No sea Mal hende" cu tambe tabatin e meta di ta nan consenshi como corporacion.

Page y brin, kendenan ta e shareholdernan cu tin control di Google su compania doño Aplhabet Inc, tambe a considera nan compania como un luchado pa tecnologia cu lo ta hopi mas miho cu e productonan di Microsoft, e industria su Rey den e tempo aki. Microsoft su dominancia di software personal pa computer y tacticanan anti-competitivo durante aña 1990 a causa otro caso di Departamento di Husticia cu a haci hopi mas facil pa Google crea su imperio y despues expande na maps, cloud, email (Gmail), web browser (Chrome) y video (YouTube).

Awo, tur cos a bira, cu Gogle enfrentando obstaculo legal, mientras cu Microsoft a cuminsa tuma posicion lider den AI cu man di OpenAI. Den un di e scenario mas dramatico cu mayoria experto ta pensa no ta probabel di tuma luga, Google por ta obliga di kibra su negoshi, similar na AT&T cu antes tabata "Ma Bell", y crea subsidiarionan pa cada producto.

E ta den man di e CEO di Google sundar Pichai, ken a tuma over e compani su liderazgo for di Page den 2015, pa minimalisa e distraccion causa pa e accion legal cu ta binidero y keda enfoca riba un caminda di henter industria na tecnologia di AI cu ta premira di ta e proximo revolucion, similar na Apple su revolucion ora el a introduci iPhone den aña 2007.

E debate tocante con Google mester keda restructura lo cuminsa dia 6 di september cu un audiencia den plan pa tuma luga na Washington, D.C, dilanti Mehta, ken a encarga di e huicio di 10 siman aña pasa cu a resulta den su decision anti-confiansa.

Prome minister di Hapon ta cancela biahe pa Asia despues cu cientificonan ta urgi pa preparacion pa un posible "megaquake"

(AP)—Prome minister Hapones Fumio Kishida a cancela un biahe plania pa Centro Asia ayera pa lidera e respuesta di gobierno despues cu cientificonan a urgi hende pa prepara pa un posible "megateremoto" riba e costa sur di e pais.

E agencia meteorologico di Hapon a suministra su prome "conseho megaquake" diahuebs advertiendo di un posible teremoto enorme den futuro provoca pa e canal Nankai bao awa, despues cu un teremoto di magnitud 7.1 a sacudi e costa oriental di isla Kyushu mas trempan. E canal, cual ta core paralel di e costa Pacifico di Hapon, tabata e fuente di teremotonan devastador den pasado.

Seismotologonan na e agencia a tene un reunion di emergencia despues di e teremoto diahuebs pa analisa si el a afecta e canal cercano y reevalua e riesgo di un teremoto enorme. Nan a urgi hende pa observa nivelnan halto pa aproximadamente un siman.

E teremoto diahuebs a herida 16 persona, mayoria di nan levemente, y no a causa daño significante. E consehonan di tsunami a ser suministra pa varios area pero a ser anula algun ora despues.

Kishida a anuncia cu el a cancela su biahe di 9 pa 12 di augustus pa Kazakhstan, Uzbekistan y Mongolia como resultado di e conseho. "Mi a dicidi pa keda den e pais pa almenos un siman pa garantisa cu e medidanan y comunicacion di gobierno ta na orden," Kishida a bisa.

E agencia di maneho di candela y desaster a instrui 707 municipalidad designa como na riesgo di un teremo di e canal Nankai pa evalua nan medidanan di respuesta pa desaster y planes pa evacuacion.

E prome "conseho di megateremoto" di e agencia meteorologico a causa inkietud publico y a resultado den oficinanan gubernamental, operadornan di rail y otro agencianan pa cuminsa introduci medidanan precaucionario, afectando biaheronan na vakantie durante e siman di vakantie "Obon."

Algun municipalidad a hasta cera parke of a cancela eventonan pa e siman binidero, aunke oficial- y expertonan a subraya cu no tabata necesario pa cancela actividadnan normal. Nan a bisa cu e conseho tabata diseña solamente pa aumenta conscientisacion di un probabilidad creciente durante e termino largo, y cu esaki no tabata pa cualkier periodo of sitio specifico.

Secretario di gabinete Yoshimasa Hayashi a haci yamado riba hende pa continua cu nan actividadnan social y economico diario manera biahamento. Asina mes, pueblonan manera Higashi Osaka a haci yamado riba residente pa no participa den biahamento "innecesario y no urgente" den casi di un teremoto grandi. Otro municipalidad a habri shelter, a haci yamado riba residente pa tin un deposito di cuminda y awa, y pa discuti planes di evacuacion entre famia.

E pueblo costero popular di Shirahama na prefectura Wakayama a bisa cu su cuatro lama, hot springs pafo, parke y otro facilidad lo ta cera pa e proximo siman. Un festival di klapchi anual plania pa diasabra a ser cancela.

Aoshima, un otro beach resort popular den e prefectura di Miyazaki, cual a ser afecta mas pa e teremoto di diahuebs, tambe a ser cera.

Companianan di rail sirbiendo e region a bisa cu nan trein lo opera na velocidadnan un poco reduci como medida precaucionario. Den un rapport di 2013, un ekipo di prevencion di desaster a bisa cu si un teremoto di magnitud di 9.1 a dal cerca e costa sur, e por genera un tsunami di mas cu 10 meter halto cu un conteo di morto di mas cu 300,000 y daño economico di mas cu 1.5 triyon dollar den un escenario di caso pio.

Chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di un Kia Picanto

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na Santa Cruz, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un Mitsubishi no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e Kia Picanto su dilanti. Debi na e impacto un persona den e Picanto a resulta herida. Na yegada di e ambulans nan a atende e victima.

Pick-up a dal "spandraad" causa kortsluiting y coriente a bay y e pick-up tambe

Diahuebs anochi a drenta informe di un accidente dilanti Wintergarden na Savaneta, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un accidente unda un pick-up double cab ora a bay subi caminda no a wak e "spandraad" a pasa dal esaki causando movecion ariba na e wayanan y un kortsluiting a sosode cual a pone coriente bay na e bario. Despues di esaki e vehiculo a bay.

Polis a avisa ELMARNV pa bin controla y haci e reparacionnan necesario pa asina restaura e suministro di coriente.

Chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia y a dal tras di un Suzuki Swift

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na rotonde dilanti airport, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di un Mazda no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e Suzuki Swift su dilanti. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Pelea entre 2 adicto ambulante masculino a termina cu un adicto ambulante femenino herida

Diabierna madruga a drenta informe di cu tin un pelea banda di ex-Music Box na Elleboogstraat, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu ya e pelea a termina y a haya un di e partidonan cu a declara cu durante nan pelea tabata tin tiramento di botter y den esaki un adicto ambulante femenino a resulta herida na su man y tabata sangrando profusamente mientras e otro partido a core bay. Polis a nota e seriedad di e herida y a pidi ambulans pa bin atende cu e victima.

Na yegada di e ambulans nan a atende e victima y a transporte pa hospital.

Minister Endy Croes:

Pronto e veld chikito di futbol di SV Brazil Juniors lo ta completamente ilumina back

Diahuebs atardi, Minister di Enseñansa y Deporte Endy Croes a reuni cu Sr. Eugene Farro y Sr. Carlis Rowe di SV Brazil Juniors. Durante e reunion, nan a trece algun peticion dilanti na e mandatario di Deporte.

Mirando cu e luznan di e veld chikito di futbol di Brazil Juniors ta completamente deteriora, a pidi asistencia pa esaki. Inmediatamente Minister Endy Croes a coordina pa brinda asistencia pa e luznan di e veld chikito. Ta calcula cu pa otro siman e veld chikito ta completamente ilumina bek. Ademas di esaki, a haci un peticion pa pone un turf nobo pa e veld di 40 pa 20 meter, mirando cu nan turf actual tin mas di 10 aña.

Tambe a haci peticion pa haya ayudo di Arubaanse Voetbal Bond (AVB) y FIFA pa e tereno caminda e club ta practica futbol. Sinembargo pa bin na remarke pa haya ayudo di FIFA, e club mester ta afilia na e sportvereniging pa mas di 30 aña y esaki no ta e caso di Brazil Juniors. E representantenan di e club ta desea di wak ki posibilidad tin pa resolve esaki.
Minister Endy Croes ta kere cu dialogo semper por resolve cualkier inkietud y esey ta locual lo bay haci hunto cu nan.

Durante e reunion, e mandatario a tuma nota di tur peticion y a indica cu e lo contribui y duna atencion na e peticionnan cu nan a trece.

Resultado Sorteo
9 augustus 2024

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
1810	6349	0948	6776
4403	4541	SUPER5	6130
9091	0106	-	5143

	MERDIA	ANOCHI
CATOCHI	Sorteo # 4352	Sorteo # 8316
	3025	6498
	5668	2575
	7344	4739
MULTI-X	FP	X2
BIG 4	Sorteo # 4352	Sorteo # 7360
	2345	9501
MULTI-X	FP	X2
1OFF	Sorteo # 2408	Sorteo # 2065
	6780	7387
ZODIAC	Sorteo # 4352	Sorteo # 6119
	1047	3921
	Libra	Leo
LUCKY 3	Sorteo # 1226	Sorteo # 1049
	810	483
MULTI-X	FP	X2

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	170.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA

07-11-18-19-28

Sorteo # 6558		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	58.000,-
9	x Match 4	
170	x Afl 8,00	

MINI MEGA

02-08-20-25

Sorteo # 1687		Mega Ball 04
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
1	x match 4	550.000,-
7	x Afl. 500,00	
83	x Afl 50.00	
134	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 825.000,-**

WEGA DI NUMBER KORSOU
Sorteo #

Ban uni den un nobena pa nos rumannan di Venezuela

Na final di su ultimo carta, obispo a haci e peticion pa nos uni den oracion cu un intencion special pa nos rumannan di Venezuela cu ta pasando den momentonan hopi difícil.

En conexion cu esaki, parokia Santa Anna, Noord ta invita tur grupo di oracion, pueblo di Aruba en general, specialmente nos rumannan Venezolano pa nos uni den oracion, mediante un nobena pa paz mundial, pero principalmente pa Paz na Venezuela.

E nobena ta cuminsa dialuna 5 di augustus cu resamento di rosario 30 minuut of mey ora prome cu santo sacrificio di misa.

E orario di e dianan ta manera ta sigui: dialuna, diaranson, diahuebs y diabierna ta cuminsa 6 pm, diamars na Kapel di Alto Vista pa 5 pm, diasabra pa 6:30 pm y diadomingo pa 5:30 pm.

Birgen di Coromoto, Patrona di Venezuela, pidi pa nos!

Ban hunga kiniki!

Biblioteca na Playa ta invita tur mucha pa un actividad e siman cu ta bini diamars dia 13 di augustus.

Bou guia di Sra. Adelina Trimón Geerman muchanan ta siña hunga wega cu kiniki. Esaki ta un actividad apto pa mucha di 4-12 aña. E actividad ta tuma lugar den Sala di Actividad di 3or pa 4or.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Eagle	San Nicolas
Tel. 587 9011	Tel. 584 5712
EMERGENCIA	911

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Donacion di cuminda na Olimpiada ta busca yuda esnan cu necesidad, contribui na sostenibilidad y crea un ehempel

(AP) - E ta literalmente e cuminda di campeonnan. E organisadornan di Olimpiada na PAris ta determina cu e no lo bay perdi.

Cuminda cu no ser comi na e Olimpiada pa e atletanan, audiencia of empleadonan, ta yudando esnan den necesidad alrededor di e capital Frances, parti di un esfuerso pa recorta e desperdicio y contribui na e organisador su compromiso na sostenibilidad.

E orgnisadornan di Paris 2024 tin hopi tempo ta bisa cu e Olimpiada aki lo ta bon pa ambiente, incluyendo platonan reusabel usa na e restaurant principal, construccion berde y asiento den e sitionan crea for di materialnan recicla. Ademas di yuda esnan den necesidad, e organisadornan ta spera cu e donacion di cuminda lo crea e standard pa e siguiente Olimpiadanan y gran eventonan cu bini despues.

“Esaki ta parti di e legado cu nos tabata trahando riba dje for di comienso,” Georgina Grenon, ken ta monitor e Olimpiada na Paris su esfuerso pa reduci e emision di carbon cu mita compara cu London na 2012 y Rio den aña 2016. “Nos ta trahando riba purba di cambia e manera den cual e weganan aki ta organisa, ambos pa nos pero tambe pa otro eventonan den futuro. Y desperdicio di cuminda ta un di e metanan.”

Desperdicio di cuminda ta un fuente di emision di gas-

nan berde mundialmente y aunke e no ta un fuente grandi di emision na e Olimpiada, Grenon a bisa cu e orgnisadornan “a considera sumamente importante pa duna ehempel riba esaki y lidera e caminda mustrando con pa haci esaki y cu e ta posibel.”

Nan a purba reduci e desperdicio di cuminda ambos den prevencion, ora cu e menu tabata ser crea y durante e weganan, firmando un acuerdo cu 3 grupo pa asina cualkier cuminda cu no ser comi keda colecta y redistribui.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: temporalmente hopi nubia cu un awasero breve

Temperatura maximo 34 grado Celsius
Temperatura minimo 28 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 35 pa 39 grado Celsius
Uv index: 12

Bahada di solo: 7:03pm
Subida di solo: 6:27am

Biento:
Modera for di direccionnan generalmente oost; forsa 3 te 4 (12 te 30km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente fuerte den rafaga; forsa 5 te 6 (31 te 50km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo:
Un ola tropical ta moviendo den parti oost di Caribe y lo trece algo di humedad den region durante weekend. Esaki lo induci algun awasero plama durante e periodo di pronostico aki.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protege di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil te modera, rond di 2 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: modera cu olanan alrededor di 3 pa 4 pia

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Al-Tirmidhi said in al-Jaami' (p. 239): al-na'i among them means that it is proclaimed among the people that So and so has died, so that they will attend his funeral.

Nos kier a anuncia fayecimento inespera di:

Ebrahiem Salie
Born: 10 oktober 1970 –
Passed Away: 08 august 2024

Na nomber di su querida Mama:
Farida Jacks

Su Tata cu en paz descanse, Rashad Salie
Su juinan stima: Ebrahim y Zaid Salie
Mama di su juinan: Francella Loopstok
Su tanta stima na New York: Mareldia Darlington

Su Rumanan:
Nazeem Salie y casa Verenna Salie-Christiaans
Rashied Salie y casa Regene Salie- Lake
Fatima & Rizqua Salie

Sobrino y Sobrinanan:
Rashieda Salie, Jadieshah y Jariesha
Raheem Salie
Tashniqua Castro
Amira Salie
Aqilah Castro
Tahira Salie
Tariq Wilson
Quinton Bonevacia
Raïzah Salie
Rashaad Thode

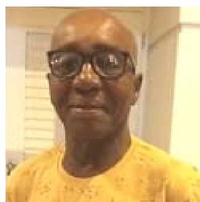
Tur su coleganan di Mariott Aruba Resort, amistadesnan y concocirnan, ta invita pa acto di condolencia, majan diasabra, 10 di augustus 2024 na Royal Funeral Home di 7:00 pa 9:00 pm.

Entiero lo tuma lugar, dialuna, 12 di augustus, 2024 di 12:30 di merdia y pa 1:30, nos lo sali pa Muskee y sigi pa santana di Sabana Basora unda cu lo e wordo reposa.

May Allah grant him the highest level of Jannah.

Preferibel no bin bisti na preto, un fiel fan di Yankees y Springbok Team di South Africa.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu inmenso tristesa nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Sr. Pierre Romain Desormond
*08-02-1946 - †02-08-2024

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Señor ta mi wardador,
mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde
e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima::

Marie Roselaine Demervil-Joicius
*12-03-1956 †30-07-2024

Na nomber di su:
Esposo: Mondesir Demervil

Yiunan: Maxcene Demervil
Roseline Demervil
Nahomie Demervil
Widson Demervil
Lourna Demervil
Rony Demervil
Wesy Demervil

Rumannan: Guy Joicius
Yves Joicius

Suegra: Gracieuse Lucien

Sobrino(a)nan: Famia Bernadotte, famia Joicius y yiunan, Emmanuella, Chilove, Moise, Lancia, Carlixte, Gruems, Widnord, Davidson, Chilet, Dieunet, Levitha, Gruvenson, Daniel, Danise, Evena, Jeffie, Fiflaure, Herno, Shilo, Samuel, Eder

Sobresobrino(a)nan: Godson, Guetchina, Samuella, Ghanie, Prince, Witzmaykeuv, Starson, Johnsley, Darvlin

Nieto(a)nan: Lens Roodley Julien, Nayely Demervil, Cliffston Cezaire, Rosedarline Cange, Carl Edwens Cezaire, Shaina Demervil, Mike Demervil, Sylvain Cezaire, Jay Christopher Demervil, Christy Widsheila Demervil, Christelle Neila Demervil.
Nuero(a)nan: Jean Phillipe Cange, Huguens Cezaire, Rony Julien, Herlande Augustin, Angela Dimanche

Swa/cuñanan: Mathilde, Mariane, Ketelene, Calitane, Berthony Cezaire (Timanno)

Prima(o)nan: Lucette Balan Nervil, Myrtha, Judith, Nadege, Mayick Jeune, Willy Occean, Pasteur Nuracin Nerisier

Demas famia: Merisier, Demosthene, Anaxe, Lucien, Laleau, Julien, Dilano

Iglesia Primitive.Pastor Jonel D.Esperance, Iglesia Assemblea de la gracia. Pastor .Dieuffort Dorismond, Iglesia: De Dieu du Dernier temps d'Aruba. Pastor Wilfrid Cézaire y Pastor Moïse Bernadotte.

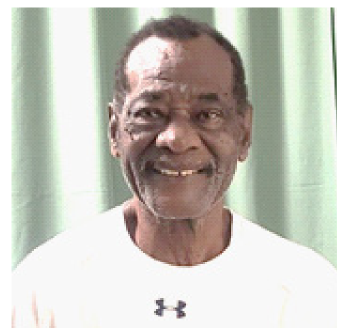
Adres pa Condolencia: Aurora Funeral Home
Diabierna 09 augustus 2024, 07:00-09:00 PM

Acto di entiero lo tuma lugar Diasabra 10 augustus 2024 di 2or pa 4or na Iglesia Assemblea di Gracia na Patia Straat # 13 y despues lo lo Sali bai pa santana central na sabana basora

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Though you rest in peace above, your spirit fills our hearts with love.
Forever missed, forever dear. In memories, you are always near.
It is with deep sorrow that we announce the passing of;

Mr. Stanley Walter Priest.
He will be profoundly missed and lovingly remembered by his family and friends.
Stanley leaves behind his:

Beloved wife: Linda Priest-Blijden

Children: Angelique Priest
Angelo Wilson
Franklin Priest
Randy Priest
Leslie Priest
Aliyah Priest

Grandchildren: Jaydan, Samantha, Iva

He also leaves behind his siblings:
†Lucia Raymond Priest and family
†Joseph Priest and family
†Pedrito Priest and family
†James Priest and family
Edith Priest and family
†Felicia Priest and family
†Alfredo Priest and family
Anita Priest and family

Stanley will be remembered by his brother-in-laws:
Roderick Blijden & family in the Netherlands
Chester Blijden & family in the Netherlands
His nieces and nephews, too numerous to mention, will also cherish his memory.
Stanley was related to the families of Priest, Blijden, Raymond, Brooks, Chittick, Germain, Meyers, Glascow, David, Daniel, Cicilia, Ruan, Bolton, Raoumou, Daal, Fleming, and Rombley.

Opportunity for condolences: Friday 09th of August 2024 from 7 pm to 9 pm at Royal Funeral Home

The funeral service will be held on Saturday 10th of August 2024 at 2:00pm till 4pm at Royal Funeral Home and from there to the central burial ground at Sabana Basora.

Please note that we will not be able to receive visitors at home after the funeral service.
Thank you for your understanding and support during this difficult time.

Mi no a muri, pesey mi no a bisa ayo.
Mi a djis habri mi halanan y bula bay.
Boso a keda atras, no laga tristeza domina boso.
Keda uni cu otro, pa mi alma esey lo ta un alegria.
Recordami cu hopi amor.

Cu tristesa na nos curazon, pero agradecido pa su stimacion y tur loke el a nifica pa nos durante su bida, nos ta participa fayecimento di:

Efrain Felix Boekhoudt

mihor conoci como Fenchi
*29-07-1950 - †03-08-2024

Na nomber di su rumannan:
†Sr. Celestiano (Chani) Boekhoudt, esposa Sra.vda. Juliana (Chichi) Boekhoudt-Erasmus y famia
Sra. Vda. Jolanda Kelly-Boekhoudt, † esposo sr. Martin Kelly y famia
†Sra. Ida Erasmus-Boekhoudt, † esposo sr. Carlos (Caluchi) Erasmus
†Sr. Agustin (Chin) Boekhoudt
†Sra. Filomena (Mena) Croes-Boekhoudt, † esposo sr. Julio (Joel) Croes

Manera ruman:
Sr. Rudolf (Duke) Croes, esposa Lienchi Croes-Fingal y famia

Sobrino- y sobrinanan:
Lucky Boekhoudt
Marcia Boekhoudt
Sidney Boekhoudt y famia
Lucie Kelly
Edna (Eta) Didier-Kelly, esposo Albert Didier y famia
†Roland (Nando) Kelly, esposa Yvonne (Bianca) Kelly-de Cuba y famia
Selma Kelly
Janet Kelly-Kelly, esposo Michael Kelly y famia

Manera sobrino:
Gilmar (Chejito) Croes y yiu
Randy Croes y yiunan

Sobre sobrino- y sobrinanan y nan respectivo famia:
Gregory Boekhoudt, Selene Boekhoudt, Nathan Boekhoudt, Alisha Boekhoudt,
Dwight Didier, Melissa Borovinov-Didier, Dayanne Didier, Julie Kelly, Igmar Kelly, Michelline Farro-Kelly, Michelangela Kelly

Tanta di respet:
Sra. Vda. Florita Kelly y famia

Su bon bisiñanan di Dakota, primo- y primanan, amiga- y amigonan, conocirnan, amistadnan.

Demas famia:
Boekhoudt, Erasmus, Kelly, Croes, Fingal, Didier, De Cuba, Farro, Borovinov, Paalman, Werleman, Tromp, Geerman, Feliciana, Larmonie.

Nos ta pidi disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of otro familiar.

Acto di condolencia y despedida lo tuma lugar diasabra 10 di augustus di 9or pa 11or na Aurora Funeral Home.
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

“Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Sra. Vda. Helena B. Kock-Bislip

Cariñosamente yama “Mama Nena”
*24-10-1940 - †05-08-2024

Na nomber di su:
Esposo: †Luis (Wishi) Kock

Yiunan:
Myrna y Bernardo Kelly-Kock y yiunan
Elgin y Hjacintha Kock-Marin y yiunan
Robert y Esmeralda Kock-Maduro y yiu
Cheryn Kock y yiunan
Mariela y Michael Fingal-Kock y yiunan

Mescos cu yiu: Julisa Bislip

Rumannan:
Margarita (Margo) Bislip y †Alberto Kock y famia
†Marco (Ismael) Bislip y Diana Henriquez y famia
Carmen Bislip y Constantino Lambrou y famia na Grecia
Ricardo (Calo) Bislip y Mariana Henriquez y famia
Rafael Bislip y famia
Flora Bislip y famia
†Lucia Bislip y famia
Leyda Dubero y famia

Ruman nan y demas famianan na Venezuela

Nieta y nietonan, bisa nieta y bisa nietonan, prima y primonan, subrina y subrinonan, swa y cuñanan, amiga y amigonan, bisiñanan

Amistadnan di grupo HASH Aruba Hash House Harries, Stichting Amilia Care Services

Demas famianan:
Bislip, Angela, Kock, Kelly, Marin, Maduro, Fingal, Croes, Henriquez, Lambrou, Añasgo, Briesen, Briezen, Dirksz, Genser, Bernabela, Lue, Ras, Theysen, Garcia, Phelipa, Vrolijk y pa tur esnan cu nos por a lubida den nos tristesa nos ta pidi nos disculpa.

Acto di entiero lo tuma lugar Dialuna 12 di Augustus 2024 di 1or pa 4or di atardi na Pray Funeral Home y despues lo sali bai pa Santana central na Sabana Basora.

Nos ta lamenta cu despues di entiero no por ricibi bishita di condolencia na cas

2 Timoteo 4-7
Mi a lucha e bon lucha, mi a core a careda te na fin y mi a mantene mi Fe.

Cu inmenso dolor na nos curason nos ta anuncia fayecimento di nos omo, ruman y amigo stima:

Sr. Hipolito C. Tromp

Cariñosamente yama “Polito of Poli”
*09-07-1951 - †08-08-2024

Su mayornan: † Anna Tromp - † Hipolito Tromp

Na nomber di su casa: †Lucia Tromp-Croes
Yiu di criansa : Shahayra Croes y famia
Manenera yiu: Samantha Tromp

Su Ruman nan:
Violanda Tromp y famia
† Juan Tromp
Sofia Tromp y famia
Maria y Tuyo Gomez y famia
Olga Kelly y Famia
Lidwina y Mito Feliciana y famia
Edwin Tromp y famia
Fortunata Tromp y Famia
Eveline Tromp y famia
Juan y Jacoba Gomez y famia
Mescos cu ruman:
Nicolina Tromp y famia
Simon Tromp y famia

Sobrino(a) nan:
Juni Wernet y famia, Mirella Wernet y famia,
Miloeschka Boekhoudt y famia,
Anthony Wernet y famia, Yvonne Tromp y famia,
Vivian Gomez y famia,
Francis Gomez y famia, Jeremy Kelly y famia,
Ramsis Gonzalez y famia,
Sherwin Gonzalez y famia, Melvin Gonzalez y famia, Stefanie Tromp y famia,
Kimberly Tromp y famia, Natasha Tromp, Samantha Tromp y pareha,
Edwin (JunJun) y famia, Soledad (Chichi) y famia,
Ludmery Feliciana y famia,
Elton Feliciana, Xiomara Gomez, Jeremy Gomez

Madrina: Johanna Wolff

Padrino: †Guillermo Tromp

Mihor amigonan, bisiñanan, conocirnan, primo-y primanan, sua y cuñanan, ihanan.
Tur su amigonan y ex coleganan di ATCO.

Nos disculpa si nos por a lubida algun famia of conocir.
Demas famia: Tromp, Wernet, Gomez, Croes, Kelly, Gonzalez, Feliciana, Fingal, Jeandor, Oseanna, Giel, Farro, Bikker, Henriquez, de Cuba.

Ta invita pa e acto di condolencia y despedida cu lo tuma lugar na Royal Funeral Home diamars 13 di Augustus 2024 di 2'or pa 4'or di atardi.
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu hopi tristeza pero agradecido pa turloual e a significa pa nos, famia ta anuncia fayecimento di nos Mama, wela y suegra stima:

Sra Vda Petra Maria Labad-Tromp,
Vuida di Wilfridus "Willy" Labad.
Cariñosamente yama: "Mama Petra, Petrita, Petronella"
*18-11-1938 †05-08-2024

Na nomber di su mayornan:
†Dominico y †Apolonia Tromp-Leest

Su yiunan:
Monique y Anthony Giel-Labad
Licette Labad y Eduard Leonardo
Giovannie Carrera

Su nieto(a) nan stima:
Renzo Giel, Kaylly Lynn v/d Linde, Kay-shaun v/d Linde y Natasha Mia Feliciana, Joswil Giel

Su Rumanan:
† Myrna Cratz- Tromp y † Ambrioso Cratz y yiunan
† Christina Gomes-Tromp y Dominico Gomes y Yiu
† Roberto P. Tromp y † Betty Tromp-Croes y yiunan
† Agnes Loefstop – Tromp y † Simon Loefstop
† Oscar Tromp y Violanda Tromp- Boekhoudt
Sra Vda Alda Thijzen-Tromp y † Arcangel Thijzen y yiunan
† Jose Dominico Tromp y yiunan
†Reynaldo Tromp y Effie Tromp-Geerman y yiynan
†Johnny Tromp
†Glenda Tromp

Su único Iha: Jeritza Gomes

Primo- y primanan, amigo y amiganan di Cas Marie y Cas Di mi Chepa.

Demas famianan: Labad, Tromp, Giel, Van Der Linde, Leonardo, Themen, Leest, Cratz, Gomes, Croes, Thijzen, Geerman, Martinus, Kock.

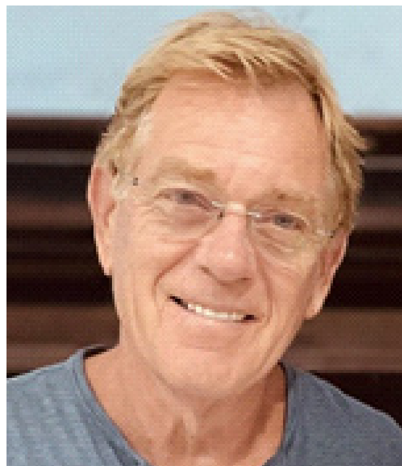
Ta invita pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar dialuna 12 di Augustus 2024 for di 2:00 pa 4:00 di atardi na Aurora Funeral Home.

Despues lo sali pa Santana Catolica na St.Cruz.

Nos disculpa si den e momentonan duro aki nos por a lubida un of otro famia.

"Wie we zijn en wat we geven.
Het is van u gekomen.
Tot u keert het terug."

Cu dolor den nos curason, nos ta anuncia fayecemento di nos ser stima:

Egbert (Bert) Tiemes
*27-10-1954 (Hulanda) - †04-08-2024 (Aruba)
(Ex) docente na Colegio Arubano.

Su casa:
Réjane Tiemes-Ricard

Su yiunan:
Esther Tiemes y Marc Tiemes

Su nietonan:
Atiba y Amelie Gomez

Manera y iu:
Randy Gomez

Su mayornan:
†Jannes Tiemes
†Hendrikje Tiemes-Scheper

Su rumannan:
Jan Tiemes y famia (Hulanda)
Alex Tiemes y famia (Hulanda)
Janet Hemmen y famia (Hulanda)
Eric Tiemes (Hulanda)

Ta ricibi condolencia na Aurora diasabra, dia 10 di augustus, di 6pm pa 8pm.

Cremacion y despedida lo tuma luga den seno familiar.

Por fabor, bin cu paña alegre, no di rouw.

En bes di manda flor, Bert lo a prefera un donacion na Koningin Wilhelmina Kanker Fonds (Arubabank 2611450190) of na Stichting Sociaal Fonds Colegio Arubano (RBC 13.85.224).

Pa demostra convivencia, por manda condolencia pa famia na e e-mailadres:
condolencia.bert@gmail.com

"Zonder liefde, geen verdriet."

WAW MOBIEL (Wega Ariba Wiel) Vakantie Kamp ta drenta su ultimo siman y muchanan por inscribí gratis

CEDE ARUBA a presenta un projecto cu ta e WAW Mobiel, dedica specialmente pa muchanan y hobenan por haci movecion den nan bario.

Durante e prome 6 luna di aña WAW Mobiel, bou guía di instructornan di IBISA a entretene gran cantidad di muchanan den 5 diferente bario tur atardi den siman. Un total di aproximandemente 400 mucha durante e trayectoria a haci movecionan gratuito den nan bario cu WAW mobiel.

CEDE ARUBA mirando e necesidad cu nos muchanan tin pa recrea a cuminsa cu un WAM Mobiel vakantie kamp pa e 3 ultimo simanan di vakantie, bou di guía di 297 Soccer Academy. A escohe 5 diferente localidad pa a organiza e kamp aki, riba dialuna di 9 am pa 11 am. na Centro di Bario Santa Cruz, diamars di 3 p.m. pa 5 p.m. na Centro di Bario Playa Pabou, diaranson di 9 am pa 11am na Centro di Bario Noord, diahuebs di 9 am pa 11 am Joe Laveist Ballpark y tambe ultimo siman di 9 am pa 11 am riba diamars y diabierna na Centro di Bario Savaneta. E siman di 12 – 16 di Augustus ta e ultimo siman pa participa. Muchanan por participa tur día na e kampnan.

Tur hoben cu a inscribí riba e link cu tin riba e Facebook page di CEDE ARUBA por a participa gratis y tambe ta ricibi fruta, juice y sándwich tur día. Pesey ta pidi pa inscribí pa asina por sa cuanto cuminda mester pa cada día. CEDE ARUBA kier a gradici Cmart pa nan contribución pa cu e frutanan fresco y nutritivo, UNHCR, Centronan di Bario y FFD pa nan contribución den nan Facilidadnan.

Muchanan entre edad di 6 pa 14 aña cu kier participa den e ultimo siman aki por inscribi ainda. Bay online prome cu diasabra 7 di Augustus paso cupo ta limita.

BAN PARIBA

AMC UNICON SAN NICOLAS

WEEKEND
AUG 8th, 9th &10th

Small Home items
BOGO
SALE

CLEARANCE
SNACKS
LIVE DJ
DISCOUNTS

9AM-6PM

up to
70% Off

SHOP AND SAVE
SALE

AMC UNICON
SAN NICOLAS
Tel:521-1170 or App:568-9070

HORARIO: 9AM - 6PM
DIALUNA PA DIASABRA

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 10 augustus 2024 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Deze week vertrokken de bursalen naar Nederland

Pagina 3

CMO vergadert met premier over de grens met Venezuela

Pagina 2

Actie tegen mensen-smokkel op Curaçao wordt geïntensiveerd

Pagina 8

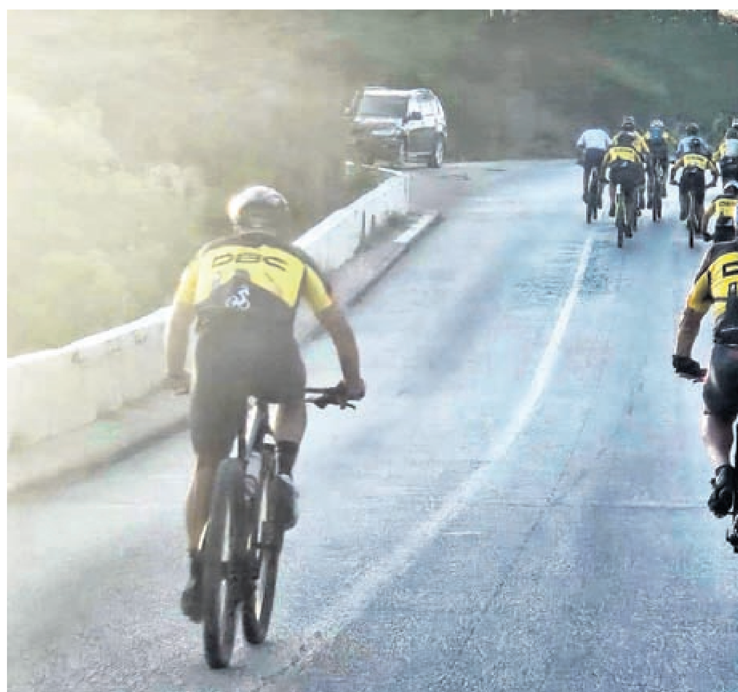
ARUBAVANDAAG

Fietsers zetten hun eigen leven op het spel door verkeersregels te negeren

Bij de redactie van Bon Dia Aruba zijn zorgwekkende meldingen binnengekomen over het gedrag van sommige fietsers op de openbare wegen. Anoniem gedeelde foto's tonen een groep fietsers die in pelotonstijl over een brug rijdt, waardoor het verkeer wordt belemmerd en zowel hun eigen veiligheid als die van andere weggebruikers in gevaar wordt gebracht.

In het verleden zijn er meerdere bewustwordingscampagnes georganiseerd om de gemeenschap te informeren over de gevaren die fietsers op de weg ondervinden. Een voorbeeld hiervan is de activiteit van de Biking Squad Aruba in november 2022 en de Ride of Silence in mei van hetzelfde jaar. Deze evenementen zijn gericht op het bewustmaken van automobilisten om rekening te houden met fietsers op de weg, gezien het aantal ongelukken, soms met dodelijke afloop, waarbij fietsers betrokken zijn tijdens het fietsen op de weg.

Echter, er wordt weinig aandacht besteed aan de verplichtingen die fietsers zelf op de weg hebben, waarbij ook zij correct gebruik moeten maken van de weg. Automobilisten uiten vaak hun frustratie omdat fietsers respect op de weg eisen, maar zelf de verkeersregels niet naleven, wat hun eigen leven en dat van anderen in gevaar brengt. Op de foto's is te zien hoe fietsers in het midden van de weg rijden, in groepen van meer dan twee, waardoor het verkeer wordt gehinderd en onveilig wordt gereden.

Fietsers die op een veilige manier willen trainen, kunnen gebruikmaken van minder drukke wegen of bijvoorbeeld het Linear Park. Het is duidelijk dat een brug niet de meest geschikte plaats is om te fietsen, vooral niet als men in het midden van de weg fietst en geen ruimte laat voor auto's om te passeren, waardoor het verkeer wordt opgehouden. Er is begrip voor het feit dat fietsers soms in groepen over de weg moeten rijden om bepaalde plaatsen te bereiken, maar er wordt dringend verzocht om de verkeersregels te respecteren.

Deze regels omvatten onder meer dat men niet met meer dan twee personen naast elkaar mag fietsen. Daarnaast moeten fietsers zo veel mogelijk aan de rechterkant van de weg rijden en automobilisten de mogelijkheid geven om hen veilig in te halen.

In 2022 erkenden de organisatoren van de Ride of Silence dat er al jaren discussie is over de infrastructuur voor fietsers. Desondanks is het essentieel om iedereen, zowel volwassenen als jongeren, te onderwijzen over respect en protocollen voor veilig verkeer. En deze educatie moet ook de fietsers zelf omvatten.

Crisis Management Office (CMO) vergadert met premier over de grens met Venezuela

Donderdagochtend heeft premier Evelyn Wever-Croes een vergadering gehad met de hoofd van het Crisis Management Office (CMO), de heer Rino Hermans, om een update te ontvangen over de situatie aan de grens met Venezuela.

Tijdens de bijeenkomst hebben de premier en de heer Hermans uitgebreid gesproken over de kwestie van de grens met Venezuela. De situatie in Venezuela blijft een punt van zorg en aandacht voor de regering van Aruba, die de ontwikkelingen in het buurland nauwlettend in de gaten houdt.
Het Crisis Management Office (CMO) speelt een centrale rol bij het begeleiden van de werkzaamheden om tot een advies aan de regering te komen met betrekking tot de grenssituatie met Venezuela. Het CMO adviseert de regering over het al dan niet openen van de grens en over het juiste moment om dit te doen. Tijdens de vergadering gaf de heer Hermans de premier een update over het werk dat tot nu toe door verschillende departementen is uitgevoerd.

Sinds 2019, op verzoek van de Arubaanse regering, heeft Nederland financiële hulp verleend aan Aruba om de situatie aan de grens met Venezuela aan te pakken. Aruba heeft meer dan 11 miljoen florin ontvangen als onderdeel van deze hulp en het budget dat Nederland beschikbaar stelde in haar voorjaarsnota van 2019. Dankzij deze hulp heeft Aruba zijn grens kunnen versterken en de processen veiliger kunnen maken. Volgens een regeringsverklaring wordt ervoor gezorgd dat er geen 'loopholes' meer zijn, en wordt voorkomen dat grote groepen mensen Aruba binnenkomen en verblijven zonder medeweten van de autoriteiten, zoals vóór 2019 het geval was.

De premier gaf aan trots te zijn op wat er allemaal is bereikt en nog steeds wordt gedaan met de fondsen die Aruba van Nederland heeft ontvangen. Vandaag de dag kan men met trots zeggen dat het grenscontrolesysteem veel veiliger is geworden. Aruba is beter voorbereid op eventuele situaties en voorkomt daarmee problemen uit het verleden.

"De situatie in Venezuela blijft gespannen. De regering zal een definitief advies ontvangen van de commissie over de grenskwestie, en dit zal besproken worden in de Raad van Ministers. De grens met Venezuela blijft gesloten tot 24 augustus, een besluit dat drie maanden geleden al is genomen. Na de beslissing van de Raad van Ministers zal het parlement worden geïnformeerd over de situatie, en vragen die zij hebben zullen beantwoord worden. De Arubaanse gemeenschap zal daarna op de hoogte worden gebracht van wat er zal gebeuren met de grens tussen Aruba en Venezuela na 24 augustus," aldus de premier.

Een onzinnig debat over…Het Covid-19 vaccin…

We waren eigenlijk een beetje verrast door de discussie tussen de minister belast met de gezondheidszorg en een oppositielid in de Staten over de negatieve invloed die het vaccin tegen Covid-19 al of niet zou hebben gehad op het eiland. Onze verbazing betrof niet de vraag op zich, maar meer de wijze waarop het debat tot nu toe is gevoerd. De bewindsman zette fors in waarbij de nadruk werd gelegd op de bronnen die het parlementslid naar voren bracht. Op zich is het goed dat een parlementariër navraag doet naar de gegevens van de periode waarin de coronacrisis heerste, maar waarom op basis van dubieuze bronnen die de gevoelens van een kleine minderheid vertegenwoordigen?

Wij vinden dat vragen in het parlement bedoeld moeten zijn om de gemeenschap betere informatie te verschaffen, wat in dit geval niet zo was. De betrokken parlementariër baseerde haar vragen op vragen gesteld in het Europees parlement die gericht waren aan het EMA (European Medicines Agency), waar het ging om de effectiviteit van de vaccins die binnen de EU mochten worden gebruikt en de bijwerkingen hiervan. In de vragen die in Aruba gesteld zijn beweert de parlementariër dat in het antwoord van het EMA men verklaard heeft dat de op de Europese markt toegestane vaccins "uitsluitend bedoeld waren voor de individuele immunisering. Absoluut niet om infectie te voorkomen of te beperken. Dit is vernietigend (nieuws) voor de regeringen die de campagne (van vaccinatie; red.) hebben bevorderd met de boodschap van "je doet het voor de anderen." Eerlijk gezegd moesten we even diep zuchten en goed nadenken voordat we hierover iets gingen schrijven. Zo ver onze wetenschappelijke kennis van zaken strekt zijn alle vaccins altijd bedoeld om de immuniteit van de gevaccineerde persoon te bewerkstelligen, maar niet om de mogelijke besmetting van andere personen te voorkomen. Als je dus bijvoorbeeld een besmetting oploopt dan helpt het vaccin op dat moment de gevaccineerde persoon om niet ziek te worden, maar die kan nog steeds het virus op een andere persoon overbrengen. De afname in besmettingen vindt plaats via het vaccineren van voldoende mensen die dan in ieder geval niet anderen kunnen besmetten omdat ze zelf een bron van besmetting zouden zijn De andere maatregelen zoals mondkapjes en handen wassen helpen om het overbrengen van het virus te beperken terwijl de persoon zelf immuun is via de vaccinatie. We zijn inmiddels aangeland in 2024 en na de stroom van informatie in de afgelopen jaren moeten we nog steeds dit soort gebrek aan basiskennis meemaken in het parlement?

We begrijpen de bezorgdheid van de parlementariër; een van de vragen die zijn gebleven is hoe de secundaire effecten zijn gebleken die vaccinatie zou hebben gehad op de gevaccineerde bevolking. Daar zouden we zelf ook meer over willen weten maar dit vereist nogal wat gedetailleerd onderzoek waarvoor ons land niet is toegerust en moeten we dus wachten op de grote landen die daarin voorop lopen. In ieder geval is het zo dat gedurende de piek van Covid-besmettingen in 2021 de meerderheid van personen die overleden zijn door of gerelateerd aan Covid-19, niet gevaccineerd waren. Dit volgens informatie die al in 2021 zelf al verschaft was door het RIVM, gebaseerd op data bijeengebracht door lokale autoriteiten. Bij de minderheid van sterftegevallen die wel gevaccineerd was zou het heel moeilijk zijn geweest onder de omstandigheden van dat moment om vast te stellen of het vaccin bijwerkingen zou hebben vertoond omdat, zoals de bewindsman heeft geantwoord, deze personen zonder uitzondering aan chronische ziekten leden. Het vaststellen van het effect van bijverschijnselen op lange termijn is niet iets waar nu een antwoord op bestaat. Het mag duidelijk zijn dat gezien de ernst van de pandemie er niet is voldaan aan 100% van de research voor het vaststellen van bijverschijnselen, vooraf aan de uitgifte van vergunningen voor gebruik van de vaccins. Het was belangrijker over het vaccin te beschikken om de pandemie te bestrijden. Dat onderzoek neemt jaren in beslag waarvoor in de urgentie van het moment geen tijd was. Natuurlijk dienen de vaccinproducenten vervolgens antwoord te geven aan de wereld over de evaluatie van hun product. Organisaties zoals de Europese Unie en hun instellingen dienen daarin hun werk te doen.

De parlementariër heeft ook vragen gesteld over de toegenomen sterfte in 2021, die een behoorlijke stijging liet zien in vergelijking met 2020 en de daaraan voorafgaande jaren. Het zou haar niet zoveel werk gekost hebben om vast te stellen dat in de jaren na 2021 het aantal sterfgevallen is teruggelopen maar toch een stijging liet zien vergeleken met de jaren vóór 2020. Terwijl geen enkel jaar vóór 2020 het niveau bereikte van 800 sterftegevallen kunnen we zien dat na de piek van 2021 (964), in 2022 879 en in 2023 814 sterftegevallen zijn geregistreerd, in afwezigheid van het coronavirus. Wat betekent dat voor ons? Dat de toename van de sterfte (boven de 800 per jaar) niet gerelateerd is aan het virus, maar wel aan de toename van het aantal personen op leeftijd die in het algemeen meer gezondheidsproblemen hebben dan jongere mensen. Bovendien kunnen we een toename zien van chronische ziekten die zowel bejaarden als jongere mensen raken. De aandacht van de overheid, en het parlement, zou moeten uitgaan naar deze problemen en het is aan te bevelen dat de parlementariër haar tijd hieraan zou besteden, door vragen te stellen aan diezelfde minister hoe het staat met de pogingen om de algemene voorwaarden te verbeteren om te voorkomen dat besmettelijke ziekten de kans krijgen om het aantal sterftegevallen aanzienlijk te doen stijgen. Dat is veel belangrijker dan het herhalen van samenzweringstheorieën uit het buitenland.

Deze week vertrokken de bursalen naar Nederland

Afgelopen zondag- en maandagavond vertrok de twee groepen studenten, bekend als bursalen, naar Nederland om hun studie voort te zetten. In totaal zijn 207 jonge studenten aan boord gegaan voor hun reis naar Nederland, hoewel niet iedereen met dezelfde vlucht reisde.

Zoals gebruikelijk werd het afscheidsevenement, georganiseerd door het Departement van Onderwijs, een traditie waarbij familie, vrienden en kennissen de jongeren gedag zeggen. Gisteren was daarop geen uitzondering.

In een sfeer van vreugde, maar met een vleugje nostalgie, namen de studenten afscheid van hun dierbaren en liepen door de poorten van de Internationale Luchthaven Reina Beatrix om zo een nieuwe fase in hun leven te beginnen.

Een verslaggever van Bon Dia Aruba was aanwezig bij het afscheid en sprak met enkele studenten.

Een van de studenten was Shaduirre Maduro, 27 jaar oud, die naar Tilburg vertrekt om Cybersecurity te studeren. Shaduirre legde uit dat hij deze richting heeft gekozen omdat hij voelt dat "de wereld die kant op gaat. Ik heb iets gekozen waarin ik zie dat ik in de toekomst Aruba ook kan helpen en waarin ik ook werkzekerheid heb."

Het is zeldzaam dat studenten van 27 jaar met een beurs naar Nederland gaan, maar Shaduirre vertelde dat verschillende redenen, waaronder gezondheidsproblemen, ervoor zorgden dat hij zijn reis naar Nederland uitstelde. "Ik wilde toen nog niet gaan, maar uiteindelijk heb ik toch besloten om de kans te grijpen," zei hij.

Een andere jonge student die haar studie in Nederland zal voortzetten is Angelica Joaquin. Angelica vertelde Bon Dia Aruba dat ze naar Nijmegen gaat om verpleegkunde te studeren.
Angelica is afgestudeerd in de richting van verpleegkunde aan EPI en heeft altijd de ambitie gehad om geneeskunde in te gaan. Haar doel is om een verpleegkundig specialist te worden.
Naast de grote groep studenten die naar Nederland vertrekt, zijn er ook jongeren die ervoor kiezen om in de regio of in de Verenigde Staten te studeren. Het aantal studenten in deze groepen is veel kleiner, en meestal regelen zij hun reis zelfstandig.

In totaal vertrekken 247 jongeren om hun studie in het buitenland voort te zetten met financiering van de regering van Aruba, bekend als de Arubalening.

ARUBAVANDAAG

Taxichauffeurs protesteren tegen nieuw beleid

Dinsdag ochtend is een groep ontevreden taxichauffeurs in protest gegaan tegen het nieuwe beleid dat vorige week door de minister van Transport is aangekondigd. Ze verzamelden zich voor het bestuurskantoor, blokkeerden de weg en veroorzaakten verkeershinder.

Linda Orman, de vertegenwoordiger van de groep taxichauffeurs, vertelde aan Bon Dia Aruba dat ze via de media hoorden over het nieuwe taxibeleid dat minister Ursell Arends op 1 augustus had aangekondigd via een persbericht. De veranderingen in het beleid omvatten de afschaffing van het monopolie op de overdracht van taxivergunningen en het maximum aantal zitplaatsen in een taxi.

"We waren niet op de hoogte, ondanks dat we eerder een vergadering hebben aangevraagd om het transportprobleem te bespreken, maar we hebben geen reactie ontvangen. Plotseling hoorden we dat hij met een beleid kwam," zei Orman. Ze voegde eraan toe dat dit niet de eerste keer is dat er problemen zijn, aangezien "dit het derde beleid is dat hij invoert zonder dat we op de hoogte zijn."

Wat betreft de problemen met het nieuwe beleid, gaf Orman aan dat het hun rechten aantast, "vooral als het gaat om de overdracht van vergunningen wanneer we arbeidsongeschikt zijn of iets met ons gebeurt."

"Een andere kwestie is dat er in 2003 een beslissing werd genomen om het aantal zitplaatsen in taxi's te verlagen van 7 naar 5, en nu heeft men dit in de beleidsbrief teruggedraaid. En dit gebeurt zonder enige vorm van overleg."

In het nieuwe beleid dat vorige week werd aangekondigd, wordt het toegestaan dat voertuigen van taxivergunninghouders en 'hulpchauffeurs' worden uitgerust met maximaal zeven zitplaatsen, exclusief de stoel van de chauffeur, en dat een chauffeur niet meer dan zeven personen mag vervoeren in het voertuig.

Orman benadrukte echter dat het belangrijkste probleem het gebrek aan communicatie en dialoog was. "Je neemt beslissingen in je eentje, en wij moeten het accepteren. Je moet in dialoog gaan."

Verder bekritiseerde ze de verklaring van de minister van Transport dat de beleidswijziging een voorbereiding is op een aanpassing van de Landsverordening personenvervoer, en dat op basis van deze wijziging vanaf 1 september geen verzoeken voor overdracht meer zullen worden toegestaan. "Je moet niet anticiperen. Je moet werken binnen de wet, je moet afspraken maken volgens de wet. Er moeten vergaderingen worden gehouden en bepaalde voorwaarden moeten worden vastgelegd voordat je een besluit neemt. Beide partijen moeten het eens zijn." Orman gaf aan dat "het departement al een beleid uitvoert dat nog niet eens van kracht is."

Parlementslid Gerlien Croes: Parlement niet op de hoogte

Terwijl de taxichauffeurs buiten stonden, kwam het onafhankelijke parlementslid Gerlien Croes naar buiten om te luisteren naar hun ongenoegen. "Voor iedereen die het moet begrijpen, de minister heeft geïnformeerd dat het parlement op de hoogte is van wat er gebeurt. Het parlement is niet op de hoogte."

Croes beloofde echter handtekeningen te verzamelen van zijn collega-parlementariërs om de minister te vragen om verantwoording af te leggen in het parlement over het transportbeleid.

Minister van Transport: Vergunningen kunnen niet in dezelfde groep blijven circuleren

Na ontvangst van een brief van de groep taxichauffeurs, overhandigde minister Ursell Arends hen een brief waarin stond dat "de vertegenwoordigers onmiddellijk de intrekking van de ministeriële besluiten eisen," maar dat "de brief geen uitleg of argument bevat." De minister nodigde de vertegenwoordigers van de taxichauffeurs uit voor een bijeenkomst morgenochtend om 10:30 uur in het bestuurskantoor.

Later bevestigde de minister van Transport in een persbericht zijn toewijding om gelijke kansen te waarborgen voor degenen die in aanmerking willen komen voor een taxivergunning.

De beleidswijziging stopt de overdracht van vergunningen vanaf 1 september 2024 en bestrijdt de illegale verkoop ervan, om zo een eerlijker en transparanter systeem te bevorderen. Volgens het persbericht is de reden voor deze beslissing om gelijke kansen te creëren voor burgers die een vergunning willen verkrijgen, in plaats van de situatie te handhaven waarin veel vergunningen binnen dezelfde groepen blijven circuleren, wat de kansen voor andere burgers beperkt.

Bovendien, volgens het persbericht, zijn taxivergunningen jarenlang illegaal verkocht voor bedragen tot 90.000 florin, wat een clandestiene markt heeft gecreëerd en de kans voor andere burgers om legaal in de industrie te opereren heeft verminderd. Het vergunningensysteem voor taxi's is door de jaren heen "scheef" gegroeid, waarbij vergunningen werden beschouwd als persoonlijk eigendom dat kon worden geërfd, terwijl alle vergunningen van het land Aruba zijn.

"We hebben de zorgen van de demonstranten vanochtend gehoord. Ze hebben hun standpunt, en als minister van Transport heb ik de verantwoordelijkheid om een eerlijker omgeving te creëren. De waarheid is ook dat taxivergunningen een van de vergunningen zijn die het meest zijn gebruikt voor politieke patronage, voor campagnevoerders," merkte de minister op.

De minister voegde eraan toe dat, aangezien dit een praktijk van traditionele politiek is, hij verwacht dat in de komende dagen opportunistische politici zullen proberen het patronagesysteem te handhaven. "Ik ben er zeker van dat er politici achter het taxi-vergunningensysteem zitten," verklaarde Arends. "Deze manieren, zoals het vastzetten van vergunningen, breken ons land af, omdat er nog steeds politici zijn die punten zoeken en corrupte systemen verdedigen."

Zoals vorige week uitgelegd, is de overdracht van vergunningen geen recht van de taxichauffeurs. Het is aan de minister van Transport om al dan niet over te dragen op basis van zijn beleid. Met het ministerieel besluit van 31 juli 2024 kondigde de minister van Transport de beleidswijziging aan die op 1 september 2024 van kracht wordt. De nieuwe regelgeving is gericht op het verbeteren van de taxisector met een eerlijker en transparanter systeem, waardoor uitdagingen zoals pensioenen en arbeidsomstandigheden kunnen worden aangepakt, wat uiteindelijk alle taxichauffeurs ten goede zal komen.

De ministeriële besluiten zijn beschikbaar op Publico.aw.

Taxivergunningen zijn niet...

Gebonden aan erfrecht...

Het recente tumult dat bij de taxivergunninghouders is veroorzaakt door de aankondiging van een beleidswijziging van de betrokken minister in verband met de taxivergunningen, heeft nog geen oplossing opgeleverd en gezien de omstandigheden zal het ook moeilijk worden die oplossing te bereiken. De protesten zijn geëscaleerd naar blokkades van het verkeer op verschillende cruciale punten waarmee zowel het verkeer als de handel werd belemmerd. De minister belast met openbaar vervoer handhaaft het ingenomen standpunt dat zijn beslissing valt binnen zijn discretie als bewindsman en vindt dat de taxichauffeurs dit maar moeten begrijpen. De groep taxichauffeurs is het daar niet mee eens en vindt dat de minister zijn besluit moet herzien en lijkt niets anders te willen accepteren.

Het lijkt ons een goede zaak enige helderheid in deze zaak te brengen, een duidelijkheid die we nog niet gezien of gehoord hebben in de omvangrijke publiciteit rondom het thema. Dus bij deze onze poging om de betrokken punten op een rijtje te zetten. Om te beginnen: wat is eigenlijk de aanleiding voor de minister om actie te ondernemen in deze kwestie? Goed bezien een situatie die nooit zo ver had moeten komen omdat de taxivergunning niet voor onbepaalde tijd is maar telkens voor vijf jaar wordt verleend; wel met de mogelijkheid dat deze daarna wordt verlengd. Het incorrecte beleid dat jarenlang is gevoerd heeft ertoe geleid dat werd toegestaan dat jarenlang vergunningen werden overgezet op andermans naam, soms binnen de familie maar ook voor anderen die aanzienlijke betalingen neerlegden om die vergunning op hun naam te krijgen. Hier moest uiteraard ooit een einde aan komen en de betrokken bewindsman vond dat het nu maar eens afgelopen moest zijn... Met dit besluit voerde de minister in feite geen beleidswijziging door maar wordt eigenlijk de wet (Landsverordening Personenvervoer; AB 1995 no. GT 23) toegepast zoals deze altijd had moeten zijn, maar de slechte gewoonten ontwikkeld onder voorgaande kabinetten hebben tot de huidige ongewenste situatie geleid. Wanneer een taxichauffeur zijn vergunning niet meer gebruikt dan is het aan de minister om te bepalen wie een nieuwe vergunning krijgt, binnen de door beleid beperkte speelruimte qua aantal. De taxichauffeur zelf heeft niet het 'recht' om te bepalen wie zijn/haar opvolger wordt van zijn/haar vergunning; reden waarom de belangenvereniging ook een niet te rechtvaardigen strijd aan het voeren is.

Betekent dit dan dat de taxichauffeurs helemaal niets te vertellen hebben? Ze hebben zeker inspraak; die is zelfs wettelijk vastgelegd. Dezelfde verordening die het openbaar vervoer regelt kent een (verplichte) adviescommissie waarin de diverse belanghebbenden in het openbaar vervoer, waaronder de taxichauffeurs, vertegenwoordigd zijn. Deze commissie geeft advies met betrekking tot de binnengekomen vergunningsaanvragen maar hebben ook recht op het horen van hun standpunt in meer algemene beleidszaken die het openbaar vervoer betreffen. Ook kan de commissie uit eigen beweging de minister van advies dienen, iets wat in dit geval zelfs voor de hand lijkt te liggen.

Welnu, heeft de minister in de gang naar de aankondiging van zijn maatregel om terug te keren naar de essentie van de wet, een dialoog gevoerd met deze commissie? Dat weten we niet; wat we wel weten is dat de minister op zijn bureau over voldoende adequaat juridisch advies beschikt om te kunnen weten dat, zelfs in het geval hij vindt dat het overleg niet noodzakelijk was, juist omdat hij ook de portefeuille van 'integriteit' voert, het verwacht mocht worden dat hij de moeite zou nemen om die weg van het overleg te bewandelen. Wij willen hier geen voorbarige conclusies trekken, maar het zou wel goed zijn als of de minister, of de taxichauffeurs, op dit punt duidelijkheid zouden verschaffen.

Daarnaast is het goed om hierbij op te merken dat de minister niets in de wet zelf heeft veranderd; dat is dan ook niet mogelijk. Dus hij kan onmogelijk aan de wettelijke rechten van de taxichauffeurs tornen, zoals bijvoorbeeld in de benoeming van een plaatsvervanger bij ziekte of ander ongemak. Alles wat hierover wettelijk is geregeld, te veel om hier op te noemen, blijft gelden. Onze conclusie is dus dat de betrokken bewindsman, hoeveel overleg ook wordt gevoerd, geen reden heeft om de positie die hij heeft ingenomen te wijzigen.

Wat we ons wel afvragen is waarom hij drie jaar heeft gewacht om hiermee op de proppen te komen. Is het omdat er volgend jaar verkiezingen zijn? Als hij deze maatregel in het eerste jaar had genomen zouden de protesten er ook zijn geweest, evenals ons commentaar, maar dan had hij in ieder geval de schijn kunnen voorkomen dat de maatregel is genomen om in de verkiezingscampagne anderen aan een vergunning te helpen. We willen niet beweren dat dit het geval is maar zijn tussenkomst een paar jaar geleden had in ieder geval die schijn kunnen voorkomen.

Wat ons overigens heeft bevreemd zijn de verklaringen aan de pers van enkele van zijn collega-ministers. Het betreft hier niet alleen solidariteitsbetuigingen jegens de taxichauffeurs, wat niets minder is dan een inmenging in de zaken van hun collega. Het betreft ook commentaar van bijvoorbeeld de minister belast met justitie die in het openbaar zich heeft uitgelaten over de handhaving van de openbare rust en orde, wat absoluut niet zijn 'pakkie an' betreft, maar de verantwoordelijkheid is van zijn en onze premier... Natuurlijk is hij als minister van justitie belast met het beheer van de materiële en menselijke hulpmiddelen die beschikbaar zijn, maar de inzet van die middelen in een concrete situatie waarbij de openbare orde in het geding is valt onder de verantwoordelijkheid van de minister belast met algemene zaken, de premier dus.

We hebben begrepen dat de premier ten overstaan van de pers terecht heeft verklaard dat haar collega belast met het openbaar vervoer de kwestie moet hanteren, maar wanneer zaken uit de hand gaan lopen waar het de openbare orde betreft, zoals het op een gegeven moment duidelijk werd, zij niet de – incorrecte - indruk moet laten bestaan dat dit de verantwoordelijkheid van de minister van justitie zou zijn.

Tenslotte hebben we enig begrip voor het schaamtegevoel dat de collega's van de grote partij binnen de coalitie wellicht zullen hebben, omdat hun partij jarenlang medeverantwoordelijk is geweest voor het beleid waarvoor zij nu door hun collega te kijk wordt gezet. We mogen hen echter daarnaast zeker ook nog aanbevelen om de situatie bij andere vergunningstrajecten te bekijken, zoals bijvoorbeeld bij de vergunningen voor de horecasector waar een soortgelijke situatie van doorverkoop en verhuur van vergunningen zou plaatsvinden...

Situatie rond afval op Aruba verbetert niet

Recentelijk heeft het Bureau City Inspector (BCI) opnieuw gemeld dat er bij de dam van Tanki Leendert veel afval is achtergelaten door burgers. Deze locatie is in het verleden al eerder door BCI schoongemaakt, maar opnieuw laten mensen hier hun afval achter.

Zoals gebruikelijk voert Santa Rosa Aruba inspecties uit bij verschillende dammen op het eiland. Deze keer troffen ze weer veel achtergelaten afval aan bij de dam van Tanki Leendert, waar dit probleem helaas opnieuw is opgedoken.

Het probleem van zwerfafval op Aruba blijft groot. Regelmatig ontvangt BCI meldingen van illegale stortingen op verschillende plaatsen op het eiland, en helaas zijn er meerdere locaties die door BCI herhaaldelijk moeten worden schoongemaakt.

Gebruikers hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren op de publicatie en foto's te sturen van andere plaatsen waar veel afval ligt.

Het probleem van zwerfafval is niet alleen een lelijk gezicht, maar schaadt ook de natuur en het milieu.

Burgers die een melding willen maken van illegale stortingen of een locatie met veel afval willen doorgeven, kunnen dit doen via het platform FIXI om BCI te informeren.

Foto's: Facebook Bureau City Inspector.

247 studiebeurzen toegekend voor studie in het buitenland: Wat staat de studenten te wachten?

Minister Plenipotentiario mr. Ady Thijsen ontving van student Destiny Arends het rapport van de studentenenquête 2024, georganiseerd door het Kabinet van Aruba. Er werd een enquête gehouden onder 175 Arubaanse studenten in Nederland om inzicht te krijgen in de uitdagingen waarmee Arubaanse studenten in Nederland te maken hebben.

De analyse van de enquête onthulde verschillende belangrijke uitdagingen en bood een duidelijk beeld van de ervaringen van Arubaanse studenten in Nederland. De overgang van Aruba naar Nederland om een hogere opleiding te volgen, brengt academische, sociale, financiële en culturele uitdagingen met zich mee. Andere problemen zijn het gebrek aan informatie bij het zoeken naar werk in Nederland en de belastingen die betaald moeten worden. Een ander probleem betreft mentale problemen die voortkomen uit eenzaamheid, culturele schokken, discriminatie en studievertraging. Wat betreft huisvesting ondervonden veel studenten moeilijkheden bij het vinden van een kamer, waarbij de meeste aangaven tussen de 400 en 800 euro per maand te betalen. Het analyseren van al deze uitdagingen is cruciaal voor het ontwikkelen van strategieën om de studenten beter te ondersteunen.

In de eerste plaats gaf de enquête aan dat een aanzienlijk aantal studenten niet het gevoel had academisch goed voorbereid te zijn op de eisen van een studie in Nederland. Een onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal vormt een grote barrière. Daarnaast zorgt de verandering van de onderwijsstijl in Aruba naar die in Nederland, die meer op zelfstudie is gebaseerd, voor problemen bij veel studenten. Om dit aan te pakken, zou er meer taalscholing en informatie over academische verwachtingen moeten worden gegeven om de studenten beter voor te bereiden.

Ten tweede gaf een groot aantal studenten aan dat zij meer informatie wilden voordat zij naar Nederland kwamen. Uit de enquête bleek dat de belangrijkste informatiebronnen de decanen op school, mentoren in Nederland, het Departement van Onderwijs en vrienden en familie zijn. Het verbeteren van de kwaliteit en toegankelijkheid van informatie, bijvoorbeeld door het organiseren van webinars en informatiesessies, zou de studenten veel voordelen opleveren. De meeste studenten gaven aan zeer tevreden te zijn over de begeleiding van de mentoren en benadrukten dat voortdurende steun en begeleiding van de mentor essentieel is voor een langere periode dan één jaar.

Een derde punt in de conclusies wijst op de significante uitdaging om passende huisvesting te vinden, waarbij studenten te maken hebben met lange wachtlijsten, hoge huurprijzen en veel gevallen van oplichting door fraudeurs. Het feit dat de huisvesting niet kan worden bekeken en er veel concurrentie is om betaalbare huisvesting maakt de situatie nog moeilijker. Aanbevelingen zouden kunnen zijn om meer ondersteuning te bieden bij het zoeken naar huisvesting, ervoor te zorgen dat studenten zich vroegtijdig inschrijven op websites voor huisvesting en aandacht te besteden aan het probleem van betaalbare huisvesting.

Een vierde punt toont aan dat veel studenten werken terwijl ze studeren om zo de hoge kosten van levensonderhoud te kunnen betalen. De enquête onthulde dat studenten in verschillende sectoren werken, maar dat het beheren van hun financiën een uitdaging blijft. Het verbeteren van financiële begeleiding en het bieden van ondersteunende diensten kan studenten helpen om hun financiële situatie beter te beheren.

Tot slot liet de enquête zien dat een significant aantal studenten terughoudend is om naar Aruba terug te keren zodra ze hun studie hebben afgerond. Een van de belangrijkste redenen is de wens om hun schuld in euro's af te betalen en de hogere salarissen in Nederland in vergelijking met Aruba. Ook gaven zij aan graag meer werkervaring op te willen doen in Nederland. Mogelijke oplossingen voor deze zorgen zouden kunnen liggen in het aanbieden van prikkels zoals korting op studieleningen, huisvestingsmogelijkheden in Aruba en werkgelegenheid op het niveau waarvoor zij zijn opgeleid. Dit zijn punten die studenten kunnen aanmoedigen om terug te keren naar Aruba.

Groep van studiebeurzen 2024

Na maanden van anticipatie en voorbereiding is het grote moment aangebroken voor studenten om de grote stap te zetten in het voortzetten van hun studie. Sommigen van hen doen dit in de regio zelf, zoals in Curaçao, Canada, Puerto Rico of de Verenigde Staten, terwijl anderen ervoor kiezen om door te gaan aan de Universiteit van Aruba of het IPA. De grote meerderheid kiest echter voor een studie in het moederland Nederland.

In totaal hebben het Ministerie van Onderwijs en Sport samen met het Ministerie van Financiën en Cultuur 247 studiebeurzen toegekend voor studie in het buitenland. Het aantal studenten dat in het buitenland gaat studeren, is als volgt verdeeld:

In totaal gaan 207 studenten verder studeren in Nederland, waarvan 118 gebruikmaken van het zogenoemde Arubalening Reisproduct. Dit zijn degenen die met de georganiseerde vluchten vertrekken. De studenten die in Amsterdam, Arnhem, Den Bosch, Dronten, Enschede, Maastricht, Sittard, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Wageningen en Zwolle wonen, vertrokken afgelopen zondag op vlucht KL 767 van KLM naar Amsterdam, Nederland. In totaal waren er 58 studenten aan boord van deze vlucht.

De studenten die in Breda, Delft, Den Haag, Eindhoven, Gouda, Groningen, Leeuwarden en Leiden wonen, vertrokken afgelopen maandag op vlucht KL 765 van KLM naar Nederland. In totaal waren er 60 studenten aan boord van deze vlucht.

Wat betreft andere landen, informeert de afdeling Studiefaciliteiten dat er 19 studenten zijn die in de Verenigde Staten gaan studeren, 7 in Canada, 5 in Curaçao, 4 in Spanje en 1 in Puerto Rico.

Voor Aruba zijn in totaal 65 studiebeurzen toegekend door het Ministerie van Onderwijs en Sport samen met het Ministerie van Financiën en Cultuur aan studenten die hun studie voortzetten aan de Universiteit van Aruba, IPA of EPI.

Daarnaast zijn er studenten die zonder Arubalening naar Nederland gaan, de zogenoemde Freemovers. De afdeling Studiefaciliteiten heeft geen exact overzicht van het aantal studenten in deze groep, maar van deze groep hebben 25 freemovers zich aangemeld bij het Huis van Aruba om deel te nemen aan de opvangweek en 5 freemovers vertrekken met de georganiseerde vlucht vanuit Aruba.

Naast hard werken om hun studie af te ronden en hun academische carrière voort te zetten, of dat nu in Aruba of in het buitenland is, hadden de studenten veel om zich op voor te bereiden.

Een van de moeilijkste dingen is zeker het vinden van huisvesting in Nederland, wat niet alleen een probleem is voor internationale studenten maar ook voor Nederlandse studenten zelf. De meeste van onze studenten hebben al een kamer gevonden en sommigen hebben nog geen kamer, maar het is de verwachting dat dit ook snel zal gebeuren. De afdeling Studiefaciliteiten wil van deze gelegenheid gebruik maken om SSC van Curaçao te bedanken voor de hulp die ze Aruba dit jaar hebben geboden met 14 kamers in de regio Den Haag.

Aruba heeft ook een… *Eigen 'heilige koe'…*

In het tumult veroorzaakt door het conflict tussen taxichauffeurs en de minister belast met openbaar vervoer was er één aspect dat boven alles uitstak: de bezorgdheid van de meesten over de mogelijke schade aan het toerisme. Natuurlijk is bijna iedereen het eens met de waarschuwing die van verschillende kanten weerklonk, per slot van rekening eten we daar bijna allemaal van, maar het is anderzijds niet nodig te overdrijven. Niet dat we het eens zijn met de taxichauffeurs, niets is minder waar, maar als iedereen zo bezorgd is om de gezonde ontwikkeling van het toerisme, waarom is er dan zo weinig aandacht voor de dingen die het toerisme op langere termijn bedreigen, die ook veel ernstiger zijn dan een incidentele protestactie? En waarom wordt er meteen geëist dat er hard moet worden opgetreden tegen degenen die protesteren tegen deze reële gevaren, waarbij men het argument hanteert dat teveel hotels en andere accommodatie op den duur de 'kip met de gouden eieren', waar meerderen het over hebben, zullen slachten? Wat is dan het probleem dat onze bestuurders en andere mensen van gewicht binnen de economie niet willen horen wat wie dan ook met enig gezond verstand meteen begrijpt?

Wat hier gebeurt is dat het toerisme al verheven is tot de status van heilige koe, waarbij het erom gaat om de stemmen die tegengeluid laten horen zoveel mogelijk het zwijgen op te leggen, in het kennelijk zo begrepen belang van die heilige koe. De overdrijving zit in de suggestie dat welke actie ook tegen het belang van het toerisme is. Zo zou geen enkele groep nog een protestactie kunnen organiseren omdat dit meteen wordt gezien als tegen de belangen van het toerisme als enige economische pijler van de economie, iets wat ook nog jaren zo kan blijven.

Het probleem is niet alleen die overdrijving van het effect van protestacties op het toerisme, maar zit ook in het feit dat men bewust of onbewust de signalen negeert van negatieve commentaren vanuit het toerisme zelf op de huidige kenmerken van dat toerisme. We verwijzen hierbij naar de groeiende hoeveelheid commentaren op sociale media die een kritische kijk geven op de kennelijk waargenomen voortschrijdende achteruitgang in ons toerisme. Die commentaren zijn beschikbaar voor duizenden personen overal ter wereld en dat maakt volgens ons meer indruk dan een protestactie van lokale mensen tegen een zeker optreden van hun regering. Al die toeristen leven zelf ook in een normaal land waar diezelfde incidenten deel uitmaken van het dagelijks leven. Het is veel erger wanneer een toerist na zijn/haar bezoek aan het eiland laat weten niets meer te zoeken te hebben bij een volgend bezoek, omdat het gewoon te vol is met toeristen, met ook nog een natuur die achteruit holt, stadscentra in duidelijk verval en prijzen die eigenlijk als enige aanspraak kunnen maken op een 'vijf sterren'-predicaat... Ondanks deze negatieve ontwikkeling die van dag tot dag duidelijker wordt, blijft het overheidsbeleid gedomineerd door het blindelings volgen van wat het aanbidden van de heilige koe eist. Daarom worden bewoners van Sero Colorado, die bezorgd zijn om de overdreven ontwikkeling in hun woonomgeving, afgeschilderd als mensen die tegen vooruitgang zouden zijn; daarom moet iedereen er het zwijgen toe doen wanneer de laatste stranden van Baby Beach, Rogers Beach en zelfs 'Santana di Cacho' (het hondenkerkhof) waar onmogelijk een veilig strand van te maken valt, worden 'verkocht' om nog meer toeristen te kunnen bergen.

Uiteraard zijn we voorbereid op de logische reactie die zal komen: "Maar dit is het enige (het toerisme), daar moeten we zuinig op zijn..." Helemaal mee eens, maar dat hadden we van meet af aan moeten doen. Er is gebruik gemaakt van illusievolle beloften dat aantrekkelijke alternatieve economische sectoren zouden worden aangetrokken, terwijl men wist dat dit nooit zou lukken, om daarna de deur wagenwijd open te zetten voor welke ontwikkeling in het toerisme ook, hoe overdreven ook, want er zou voorlopig toch niets anders komen...

Maar het feit dat het toerisme onze enige economische pijler is betekent nog niet dat er geen onderscheid kan worden gemaakt tussen gezonde ontwikkeling en absurde groei die ons precies in de tegengestelde richting brengt. En de roep om enig gezond verstand te tonen in deze kwestie dateert niet van deze tijden waarin politici de leus van 'duurzame ontwikkeling' hebben ontdekt; die bestond al heel lang, alleen zij wisten dat niet. Gedurende meerdere decennia zijn de waarschuwingen met betrekking tot overdreven economische ontwikkeling gestrand op een muur van minachting door de overheid en de sector zelf, die nu dus gaat ervaren dat de concurrentie die de hele sector zal schaden, er nu al is...

Nu komt de wedloop op het binnenhalen en houden van kwaliteitspersoneel, met als bijkomende factor honderden, wellicht zelfs enkele duizenden banen die niet vervuld worden of waar men moet kiezen voor personeel dat ver beneden het vereiste professionele niveau blijft steken. Deze druk op de arbeidsmarkt zal tijdelijk zorgen voor een stijging van de lonen want elke ondernemer zal compensatie zoeken voor de duurdere loonlijst via de prijzen die hij/zij voor producten of diensten vraagt. Dit laat dan weer een gat achter in de portemonnee van degenen die het minst verdienen, wat dan weer de kloof opent tussen de welgestelden en de rest die op het eind van hun geld steeds een stukje maand overhouden...

We zijn nog maar 10 maanden verwijderd van de volgende verkiezingen en we hebben nog niet kunnen horen of lezen dat onze politici zich bewust zijn van de werkelijke problemen van dit land, hetgeen zeker niet een protestactie van taxichauffeurs is, die bovendien ook nog onterecht is.

Proces voor benoeming van nieuwe vaste directeur van KIA is gaande

Volgens informatie die de redactie van Bon Dia Aruba heeft ontvangen, zit KIA (Korrektie Instituut Aruba) al enige tijd zonder een vaste directeur, maar wel met een interim-directeur. Bon Dia Aruba nam contact op met minister van Justitie, Rocco Tjon, om te bevestigen of deze informatie klopt.

Minister Tjon reageerde op de vragen van Bon Dia Aruba en legde uit: "De procedure voor de aanstelling van een nieuwe vaste directeur is gaande. De commissie die verantwoordelijk is voor het voordragen van de kandidaat is bezig met dit werk."

De minister gaf ook aan dat op dit moment de heer Erik Teepe de rol van voorzitter van het Management Team van KIA vervult.

Het is niet duidelijk sinds wanneer de heer Teepe deze verantwoordelijkheid heeft overgenomen, of sinds wanneer KIA geen vaste directeur heeft. Deze vraag werd ook aan minister Tjon gesteld, maar er werd geen antwoord ontvangen voor het sluiten van de editie.

Volgens de informatie die zichtbaar is op het LinkedIn-profiel van de heer Teepe, heeft hij de functie van voorzitter van het Management Team van KIA in juli 2023 op zich genomen. Dit zou kunnen betekenen dat KIA al meer dan een jaar geen vaste directeur heeft.

Het is ook onbekend waarom KIA geen vaste directeur heeft. Er is geen informatie over of de directeur is afgetreden of ontslagen. Minister Tjon werd gevraagd naar de reden waarom er geen vaste directeur is, maar ook hierop werd geen antwoord ontvangen voor het sluiten van de editie.

ARUBAVANDAAG

Actie tegen mensensmokkel op Curaçao wordt geïntensiveerd

(CuraçaoChronicle) - Curaçao heeft een nieuw plan gelanceerd om effectief mensenhandel te bestrijden en te voorkomen. Het initiatief, dat in oktober 2021 werd gestart door het Ministerie van Justitie van Curaçao, is ontwikkeld door de coördinator voor mensenhandel in samenwerking met de Nederlandse politie en het Management Team van de Curaçaose politie.

Het plan richt zich op het systematisch verzamelen en analyseren van informatie over smokkelaars via een permanent register, met als doel een beter inzicht te krijgen in de activiteiten van deze smokkelaars. Na analyse worden er direct maatregelen genomen om de verdachten op te pakken. Hoewel wetshandhaving een optie blijft, ligt de nadruk in dit plan op preventieve maatregelen, waarbij strafrechtelijke vervolging als laatste redmiddel wordt ingezet.

De regering van Curaçao wil een duidelijk signaal afgeven: mensensmokkelaars zijn niet welkom en zullen actief en agressief worden vervolgd. Verschillende hulpmiddelen zullen ook worden ingezet om dit doel te bereiken. Volgens het Ministerie van Justitie is het actieplan dynamisch, wat betekent dat het voortdurend zal worden verbeterd op basis van nieuwe ontdekkingen en ervaringen.

Tot het jaar 2000 werd mensenhandel gedefinieerd als de smokkel van vrouwen, gericht op het verplaatsen van vrouwen naar andere locaties of landen voor prostitutie en het genereren van winst uit hun gedwongen prostitutie.

Na het Palermo Protocol (2000) werd de definitie van mensenhandel uitgebreid en bijna universeel opgenomen in nationale wetgevingen. Mensenhandel wordt nu algemeen omschreven als seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting (en/of dienstverlening), criminele uitbuiting, gedwongen orgaanverwijdering en bedelarij.

Verschillende nationale wetgevingen hebben ervoor gekozen om dit onder één term te plaatsen of om de vormen van uitbuiting apart te definiëren met specifieke straffen. Curaçao heeft ervoor gekozen om deze vormen apart te definiëren. De verwachte vormen van uitbuiting op Curaçao zijn voornamelijk seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting (en/of dienstverlening) en criminele uitbuiting.

Het uiteindelijke doel van deze intensieve actie is om mensenhandel minder aantrekkelijk te maken voor criminelen. Het Ministerie van Justitie hoopt dat deze nieuwe strategie niet alleen zal leiden tot meer verordelingen en straffen, maar ook tot sterkere preventie en bescherming van mogelijke slachtoffers.

Nederland:

Meerderheid van de kiezers van coalitiepartijen wil verbod op homoconversietherapie

(nltimes.nl) - De meerderheid van de Nederlandse kiezers, inclusief een meerderheid van degenen die hebben gestemd op PVV, VVD, NSC, en BBB, wil een verbod op homoconversietherapie. Slechts 20% van de Nederlanders, voornamelijk degenen die op christelijk-conservatieve partijen hebben gestemd, vindt dit niet nodig, volgens de jaarlijkse Pride-enquête van EenVandaag onder 23.050 van zijn opiniepanelleden.

In november weigerden drie van de vier coalitiepartijen het Regenboogakkoord te ondertekenen ter ondersteuning van LGBTQIA+-rechten. Alleen de VVD ondertekende het akkoord.

Homoconversietherapie is een onbewezen vorm van therapie die gericht is op het onderdrukken van iemands seksuele geaardheid of genderidentiteit. In tegenstelling tot verschillende andere landen is deze therapie in Nederland niet illegaal. Het vorige parlement wilde dit strafbaar stellen, maar volgens de Raad van State zou een verbod in strijd zijn met het fundamentele recht op godsdienstvrijheid.

Ook de nieuwe Tweede Kamer steunt het verbod op homoconversietherapie. Zelfs een meerderheid van de PVV-stemmers (60%), die andere anti-LGBTQIA+-wetten steunen, vindt dat deze therapie verboden moet worden. Dit geldt ook voor 77% van de NSC-stemmers.

De tegenstanders, 20%, zijn voornamelijk te vinden onder de christelijk-conservatieve partijen SGP en ChristenUnie. "Als iemand ervoor kiest om deze therapie te volgen, moet hij dat zelf kunnen beslissen. Net zoals ze moeten kunnen beslissen hoe ze zichzelf willen noemen," zei een ChristenUnie-stemmer tegen EenVandaag.

Er is veel minder steun voor een andere LGBTQIA+-vriendelijke wet die momenteel in het parlement wordt besproken. Deze wet zou mensen van 16 jaar en ouder toestaan hun geslacht te wijzigen op hun identiteitskaart en paspoort zonder een medisch rapport. Slechts 36% van de kiezers vindt dat dit mogelijk moet zijn in Nederland, terwijl 46% hiertegen is. De tegenstanders zijn vooral te vinden bij de christelijke partijen, maar ook een meerderheid van de PVV- en BBB-kiezers is tegen het idee. Volgens EenVandaag zijn ze niet tegen een andere genderidentiteit, maar twijfelen ze vooral over de leeftijd waarop iemand deze verandering mag doorvoeren.

De helft van de PVV-kiezers, 51%, steunt een wet die in Hongarije is aangenomen en die de "weergave en promotie" van verschillende genderidentiteiten en seksuele geaardheden bij minderjarigen verbiedt. Deze wet beschouwt boeken die LGBTQIA+-personen afbeelden als pornografie - ze mogen niet in de buurt van scholen of kerken worden verkocht en moeten elders in een gesloten verpakking worden aangeboden. Een PVV-stemmer zei dat hij tegen de "woke-onzin" is die gepaard gaat met informatie over homoseksualiteit. "Kinderen gaan soms door een fase waarin ze een jongen of een meisje willen zijn. Dit komt regelmatig voor," zei de PVV-stemmer.

Italië voert dit jaar een wet in die het moeilijker maakt voor koppels van hetzelfde geslacht om een kind te erkennen. De wet betekent dat niet-biologische ouders hun kind niet van school kunnen halen, mee op vakantie kunnen nemen of medische behandelingen kunnen goedkeuren zonder schriftelijke toestemming van de biologische ouder. Om deze rechten te verkrijgen, moet de niet-biologische ouder het kind officieel adopteren - een proces dat ongeveer drie jaar duurt en veel geld kost.

De meerderheid van de Nederlandse kiezers, 64%, is tegen deze wet. Net als bij andere niet-LGBTQIA+-vriendelijke wetten, zijn linkse kiezers het meest tegen. Van de coalitiepartijen zijn PVV-kiezers het meest voorstander, 39%, maar iets meer, 43%, is tegen.